

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1918, Toronto 8, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,250

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 2, 11955, TORONTO, ONTARIO

META I XXIV

Kanados slaviškų laikraščių Redakcijų nariai Maskvoje, Raudonojoje aikštėje. Dele-gacija važinėja po Tarybų Są-jungą, kaip ir kitos kanadie-čių delegacijos.

Penkios Jėgos Pradedą Pasitarimą Apsiginklavimo Sumažinimo Reikalą

Jungtinės Tautos, N. Y. — Penkios jėgos, Jungtinės Valstijos, Tarybų Sąjunga, Didžioji Britanija, Francija ir Kanada, pradeda nusi-ginklavimo konferenciją.

Jungtinių Valstijų delegacijai vadovauja Harold Stassen, Tarybų Sąjungos — A. A. Sobolev, Britanijos — A. Nutting, Francijos — J. Moch, o Kanados — Paul Martin, sveikatos ministras.

Užduotis šios konferencijos labai svarbi ir didelė. Klausimas tikrai, ar ji sugebės išspręsti ją. Tai viena.

Kvebekas Priešingas Sveikatos Apdraudai

MONTREAL. — Gazette rašo, kad Kvebeko valdžia vetuos bile federalės valdžios bandymus pakeisti British North America Akta, kad palengvinus įvedimą federalės sveikatos apdraudos sistemos.

Tiesiog nesuprantama, kodėl Kvebeko valdžia taip priešinga sveikatos apdraudai. Nei vienoj provincijoje ji nėra taip reikalinga, kaip Kvebeke. Provinciale valdžia taip pat nesirengia įvesti bent kokią sveikatos apdraudą.

Kita, išrodo, kad nekuriuos šalys linkusios daugiau prie fantazijos, negu rimto sprendimo.

Pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų prezidentas Eisenhoweris yra pasiūlęs, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos apsikeistų informacijomis kas liečia militarines bazes, sutiktų su inspekcija iš oro visų militarinių bazių ir t. t. Pagal žinias spaudoje, Kanada linkusi palaikyti šiuos pasiūlymus.

Tarybų Sąjungos premjeras N. Bulganinas, kalbėdamas apie šį pasiūlymą, pareiškė, kad abi šalys yra tokios didelės, kad galima lengvai bile ką paslėpti.

Ir ištikro, ką gi galima būtų surasti tokioje plačioje šalyje, kaip Tarybų Sąjunga? Kiek orlaivių reiktų, norint pamatyti visą šalį iš oro?

Kai kurie didlapiai šią idėją yra pavadinę absurdu. Kanados delegacija neturinti jokio savo plano dėl nusi-ginklavimo. Ar turi kokius kitus pasiūlymus Jungtinės Valstijos su Britanija, nežinia.

Nežiūrint to, konferencija darba pradėdanti su optimizmu. Sumažėjęs tarptautinis įsitampimas kelia viltis, kad ir šioj sunkioj proble-

moj bus galima turėti didesnių atsiekimų, negu iki šiol.

ADENAUER VESIS DAUGYBĖ PATARĖJŲ

BONNA. — Kancleris Konrad Adenauer rengiasi vykti Maskvon rugsėjo 8 dieną. Dabar jis tariasi su visų partijų lyderiais tikslu išdirbti liniją, kurios jis turės laikytis Maskvoje.

Su juo važiuos 12 ar 13 aukštųjų patarėjų ir nuo 100 iki 125 ekspertų. Tai bus nepaprastai didelė delegacija.

Priėmė Planą Dėl Morokos

PARYZIUS. — Francijos kabinetas priėmė premjero Faure planą dėl Morokos pacifikacijos. Planas priimtas po diskusijų, kurios tęsėsi 13 valandų.

Pagal Faure planą, francūzai sutinka atšaukti iš Morokos savo gubernatorių generolą Grandvalą ir sultaną Arafą. Jų vieton bus sudaryta taryba, kuriai bus pavesta tvarkyti Morokos reikalą.

Ar šis planas užgerins morokiečius, kurie seniai reika-

Jau Laikas Pripažinti Kiniją, Sako Pearson

TORONTO. — Šio miesto spauda raportavo ir komentavo Kanados užsienio reikalų ministro L. B. Pearsono kalbą moterų klube, kurioje jis sakė, kad atėjo laikas tiriančiai peržiūrėti atsinešimą linkui Kinijos.

Jis sakė, kad jau aišku, jog Kinijos komunistai gerai įsitvirtinę ir sudaro efektyvią valdžią. Tai viena. Kita, esą negalima išspręsti Tolimųjų Rytų problemas nedalyvaujant Kinijai. Trečia, esąs tikras absurdas siųsti ambasadorių tartis su Kinijos ambasadorium, o atsisakyti pripažinti tos šalies valdžią. Jis turėjo mintyje Jungtinių Valstijų pasitarimą su Kinija Zenevoje ambasadorių lygyje.

lauja didesnės nepriklausomybės, tai dar nežinia.

Tuo tarpu įsitampimas visoj Šiaurės Afrikoj didelis.

Radioaktyvumas ir Arsenikas Piene

TOKIJO. — Japonai, tiek daug nukentėję nuo atominių bombų ir radioaktyvumo, pergyvena naują baimę. Šiai baimei priežastį duoda taipgi radioaktyvumas.

Pastaruoju laiku labai daug japonų vaikų susirgo nuo pieno miltelių. 47 jau mirė, o 4,653 serga. Pradžioje buvo skelbiama, kad milteliuose rasta arseniko. Prie to dar esą surasta, kad tie milteliai pavojingai radioaktyvūs.

Prof. Jasuši Nišivaki, Osaka universiteto mokslininkas, pranešė, kad milteliai ant tie kradioaktyvūs, kad jie pavojingi suaugusiems. Vaikams jie esą dar pavojingėsnai.

Nacionalė Higienos Laboratorija taipgi skelbia, kad tuose pieno milteliuose yra ir arseniko. Kaip jis ten pateko, dar neišaiškinta.

CAIRO. — Įvyko stiprus susikirtimas tarp Egipto ir Izraelio jėgų. Abi pusės turi užmuštų ir sužeistų. Įsitampimas nuolatos auga.

Laikraščiai, didelėj didžiųjų, kiek galima matyti iš atsiliepiamų, taipgi laikosi tos nuomonės. Girdi, jeigu komunistų valdžios negalima nuversti iš vidaus ar iš laurkio, tai reikia ją pripažinti.

Pearsonas taipgi išsitarė, kad daug lengviau būtų tartis su Kinija, jei ji būtų Jungtinių Tautų narė. Tada būtų galima susieiti daugeliui tautų, suinteresuotų tomis problemomis. Dabar gi derybos eina dviejų šalių atstovų tarpe ir toli už JT sienų.

Kai kurie komentatoriai teigia, kad Pearsonas sulinišai paleido baliūną, kad išjudinus klausimą tarptautinė papėde. Jo tikslas sukelti debatus šiuo klausimu, iškelti viršun visuomenės opiniją.

Kas liečia Kanadą, didžiūma partijų viešai yra pasisakiusios už tai, kad Kinija būtų pripažinta. Britanija ir kitos šalys seniai tai padarė. Pripažinimas palengvintų tarptautinius santykius ir padėtų išspręsti problemas, kurios kelia nerimą pasaulyje.

Jeigu pasaulyje pasireikštų tvirta visuomenės opinija už tai ir Jungtinės Valstijos turėtų sumažinti savo opoziciją.

Tabako Derlius Bus Mažesnis

SIMCOE. — J. A. Leathong, Ontario Flu Cured Tobacco Marketing Association sekretorius, sako, kad šiemet tabako augintojai turės apie \$20,000,000 nuostolių dėl taip vadinamos "sun blight" ligos, kurios dar nepavyko išaiškinti.

Spėjama, kad tai įvyksta nuo rasos, kada ji nuo kaitros "užvirinama".

Buvę numatyta šiemet už tabaką bent \$60,000,000, bet veikiausiai bus gauta tik \$40,000,000.

Ant kiek pakenkė ta liga būsią galima sužinoti tik vėliau, bet jau dabar esą aišku, kad nuostoliai bus nemaži.

Pasidairius po Kanada

Gus Ryder, garsusis Kanados plaukimo instruktorius, kurio priešiūroj Marilyn Bell perplaukė Ontarijos ežerą ir Anglų kanalą, aną dieną pareiškė:

"Kada mes turime tokių plaukikų, kaip Marilyn Bell, Cliff Lumsden ir Shirley Campbell, Kanadai nėra reikalo importuoti atletus iš Amerikos".

Tai buvo pasakyta taikant ne tik plaukikams, bet ir visiems kitiems sportininkams.

Tuo tarpu daugelis Kanados tynų, kaip futbolininkų, turi savo tarpe daugelį importų. O tas mažina progas Kanados sportininkams. Taipgi sunku sakyti, kad štai Kanados tymas laimėjo.

Kanados kviečių derlius šiemet sieksias artai 500,000,000 bušelių. Iš pernykščių metų yra likę 481,000,000 bušelių. Taigi, kviečių turime labai daug. Bet...

Pas mus perteklius reikia gerlaikyti, o krizį. Farmeriai stato klausimą, kur mes dėsime tuos kviečius? Ar kas juos pirks? Jei nebus galima parduoti, nebus ir pajamų.

O visgi, to viso akyvaizdžiai yra žmonių, kurie stato šerius, kam parduodami kviečiai "už geležinės užuolaidos".

Auto industrijos darbininkai laimėjo ne vieną kovą, bet atrodo, kad jų kovos nesibaigia. Štai dabar eina didelis susirėmimas su kompanija dėl naujos sutarties.

Eina gandai, kad gali vėl įvykti streikas.

Kompanijoms labai daug padeda taip vadinamos kon-

siliacijų tarybos. Jos neva tarpininkauja, bet tikrumoje tiktai užstoja kelią deryboms tarp unijos ir kompanijos.

Per praėjusius tris mėnesius unijos atstovai susitiko su kompanijos atstovais net 27 sykius, bet ir čia nieko neatsieka.

Westinghouse kompanija Hamiltone verkią, kad ji vos išsiverčia. Girdi, jeigu reiks pridėti darbininkams dar po 8 centus į valandą, tai ji "bankrutuos".

Ji ne tik nenori pakelti algas, bet dar atimti iš darbininkų "seniority" ir kitas teises.

Tarybų Sąjungos farmų delegacija, kuri lankėsi po Jungtines Valstijas, persikėlė į Kanadą. Čia ji aplankys Nacionalę Paredą, taipgi eilę farmų.

Kalbama, kad Kanada siųs savo ekspertus pasidairyti po Tarybų Sąjungą.

Ruošiasi vykti į Tarybų Sąjungą užsienio reikalų ministras L. B. Pearson.

Ontarija nori įvesti raudonus laisnius dėl tų, kurie bus nubausti už važiavimą (vairavimą) automobiliu esant neblaivioj padėtyj.

Tokie laisniai būsiai išduodami per du metus po bausmės.

Eina kalbos, kad norima įvesti į kalėjimus "atostogų" sistemą.

Jei kalinys gerai užsilaukys kalėjime, jis gaus atostogų po 48 valandas kas trys mėnesiai.

Žinoma, pavojingi kaliniai nebus išleidžiami.

Torontas gal ives naują tvarką trafiko reguliacijose. Norima praveisti patvarkymą, kad ryte ir vakare nekuriomis didesnėmis gatvėmis būtų trafikas tik į vieną pusę.

Pavyzdžiui, Yonge gatve ryte trafikas būtų tik į pietus, o vakare tik į šiaurę, bet kitu laiku į abi puses.

Kanadietis

TRUPINIAI

Toronte nuteistas vienas katalikų kunigas už užpuolimą ant 7 metų amžiaus mergaitės.

Pasirodo, kad moterims nesaugu ir pro bažnyčią eiti.

Pagal Darbininką, popiežius Pijus XII 1942 metais paaukojes nekalčiausiaja ir Marijos širdžiai visą pasaulį.

Ir gudrumas to popiežiaus.

Dabar, minint tą įvykį, katalikai turi melstis ir aukoti kunigams ir kitiems jo pareigūnams.

Ponai buvo nusprendę remontuoti Vliką, bet pasirodė, kad tas nesiduoda.

Tad, vietoj remonto Vlike, teko remontuoti statutą, kad jis atitiktų Vliko viršininkų sistatymą.

Reikėjo seniai žinoti, kad statutus perrašyti yra daug lengviau.

J. Kardelio nustatyti "Lietuvos rubežiai" nebepriimti, net ir V. Širvydūi.

Matomai Širvydas galvoja, kad geriau mažiau, negu visai nieko.

Dr. Šaipokas

KNYGOS

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTENIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTURIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapių. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapių. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžios iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarbinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoje po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapių. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisijusti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

ILD Kanados Veikiantis Komitetas,
P. O. Sta. C. Box 1907, Toronto 3, Ont.

Johan Holberg ir Mary Koop, buvę Estijos parlamento nariai, kurie, kartu su 4 kitais, užprotestavo, kam Inter-Parliamentary Union, Genevoje priėmė Tarybų Sąjungą. Holberg pastaruoju laiku buvo išrinktas "premeru" bėglių valdžios. Estijos bėgliai neatsilieka nuo lietuviškų, jie taipgi norėtų sugrįžti ponais.

TARY

Šešupė yra gražiausia Suomijos kaimas, Poetas daina "Kur kur Nemunas liarino ją viso... Šešupė savo... na Lenkijos publikos ter... versmės yra... kaimu už... šiaurę nuo Š... netoli nuo Ju... versmių bei... Teka ji pro K... vinava, Kapst... Kudirkos Nav... tą ir Slaviku... teka Kalnir... 4,3 km aukš... čiu, kur plyti... jamosios piev... guliuojant Ne... šupės žiotys... vienu kilomet... neprineštų j... Nuo versmių... pė turi 308 k... pe Lietuvos... 221 km. Bas... kia 6,068 kv... metrus. Šeši... įžymesni in... savo intaka... nudrenuoja... vos lyguma.

Aukštupy... giuoja šiau... mi tarp mor... jos slėnys di... šupė patenk... pėjusį ledyn... taką, kuri... kilometro į... varijos. Nuo... į rytus, o n... į šiaurę. Šeš... miesto Šeš... šiaurės vak... vagą šia k... vertė gūbry... jos aukštur... aukštumom... Skirtingų... pose pastel... gas upės slė... kur upė te... kryptimi... kalvotą gal... žą, toliau E... kliudo Žuvi... gumą; šiau... karpoje pe... morenos ly... karų krypt... vakarinėje... moje. Nuo... pradžios Še... liau įsirėžt... erozinį me... Šešupės... vė užtvenk... nys, kuri... baigoje t... aukštumų... se buvusio... seino lieka:

TARYBŲ LIETUVOJ**Šešupė**

Doc. St. Tarvydas
Geografijos Mokslų Kandidatas

Šešupė yra didžiausia ir gražiausia Sūdavo upė, žymiausias kairysis Nemuno intakas. Poetas Maironis savo daina "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka" išpopuliarino ją visoje Lietuvoje.

Šešupė savo pradžia gauna Lenkijos Liaudies Respublikos teritorijoje. Jos versmės yra ties Šešupės kaimu už 15 kilometrų į šiaurę nuo Suvalkių miesto, netoli nuo Juodosios Ančios versmių bei Ančios ežero. Teka ji pro Kalvariją, Liudvinavą, Kapsuką, Pilviškius, Kudirkos Naumiestį, Sirvintą ir Slavikus. Į Nemuną įteka Kaliningrado srityje 4,3 km aukščiau Jūros žiočių, kur plyti Nemuno užliejamosios pievos. 1891 m. reguliuojant Nemuno vagą, Šešupės žiotys buvo atgręžtos vienu kilometru į rytus, kad neprinėstų į Nemuną smėlio. Nuo versmių iki žiočių Šešupė turi 308 km ilgi, tame tarpe Lietuvos TSR ribose — 221 km. Baseiną plotas siekia 6,068 kvadratinis kilometras. Šešupė turi apie 12 įžymesnių intakų. Drauge su savo intakais ji nusausina, nudrenuoja derlingas Sūdavo lygumas.

Aukštupyje Šešupė vingiuoja šiaurės rytų kryptimi tarp moreninių kalvų. Čia jos slėnis dar neįsirėžęs. Šešupė patenka į aklina uždūpėjusi ledyninių vandenų lataką, kuri palieka už pusės kilometro į vakarus nuo Kalvarijos. Nuo čia upė pasuka į rytus, o netoli Liudvinavo — į šiaurę. Už Kapsuko miesto Šešupė pasuka į šiaurės vakarus. Keisti savo vagą šia kryptimi upė priverčė gūbrys, jungiąs Baltijos aukštumas su Zemaičių aukštumomis.

Skirtingų kryptių atkarpose pastebimas ir skirtin-gas upės slėnis. Aukštupyje kur upė teka šiaurės rytų kryptimi, slėnis perkerta kalvotą galinių morenų ruožą, toliau Buktos vingiu užkliudo Žuvinto smėlingą lygumą; šiaurinė kryptis atkarpoje perkerta dugninės morenos lygumą. Šiaurės vakarų krypties atkarpa yra vakarinėje smėlingoje lygumoje. Nuo šiaurinės krypties pradžios Šešupė jau yra giliau įsirėžusi ir turi ryškų erozinį meandrinį slėnį.

Šešupės slėniui pradžia davė užtvėntinio ežero vandenis, kurie ledynmečio pabaigoje telkšojo Sūdavo aukštumų papėdėje. Kadaise buvusio užtvėntinio baseino liekanas šiuo metu su-

daro Žuvinto palios ir Buktos giria, kuri dunkso to baseino smėlynuose. Prasi-grauzus šito užtvėntinio ežero vandenis Nemuno kryptimi, pradėjo formuotis Šešupės slėnis.

Šešupės krantai beveik visur aukšti ir sausi, o upės vaga — neplati, vingiuota. Vasara ji būna sekli. Baidarėmis be kliūčių jau galima plaukti nuo Kapsuko miesto.

Šešupė turi įgaubtą išilginį vagos profilį. Maždaug nuo Buktos nuolydis staiga padidėja, o ryšium su tuo padidėja ir srovės greitis. Nuo Pilviškių nuolydis sumažėja.

Tarybinės santvarkos metais prie Šešupės buvo pastatytos šešios hidroelektrinės, o prie jos intakų — dvi hidroelektrinės. Jau suprojektuota ir statoma dar keletas hidroelektrinių.

Derlingos Šešupės baseino lygumos sudarą labai geras sąlygas žmės ūkio gamybai. Puikius rezultatus, vystydami gyvulininkystę, yra pasiekę Sūdavo kolūčiai. Pieno primelžimo atžvilgiu visoje respublikoje garsėja "Šešupės" kolūčio gyvulininkystės ferma, o Lietuvos sunkiasvorių arklių veislės

**Lietuvos Istorijos
Dokumentų Rinkinys**

Išėjo iš spaudos rinkinio "Lietuvos TSR istorijos dokumentai ir medžiaga" pirmasis tomas, kurį paruošė respublikos Mokslų akademijos Istorijos ir teisės institutas.

Knygoje išspausdinta medžiaga, liečianti feodalizmo laikotarpį. Ji pasakoja apie tai, kaip vystėsi gamybinės jėgos Lietuvoje, apibūdina atskiras Lietuvos feodalines valstybės fazes, rodo, kaip didėjo darbo valstiečių išnaudojimas ir kaip jie kovojo prieš feodalus ir dvarininkus.

Rašytiniai šaltiniai vaizduoja lietuvių tautos buitį, jos ekonominius bei kultūrinius ryšius su rusų tauta ir kitomis slavų tautomis. Didelė dalis dokumentų skelbiama pirmą kartą.

Vilniuje statoma daug individualinių gyvenamųjų namų. Šiais metais jų bus pastatyta apie šimtą.

Individualinė gyvenamųjų namų statybai paskirta 650 tūkstančių rublių pašalpa.

auginimu ypač yra pasižymėjusi Kapsuko rajono Černiachovskio vardo kolūčio veislinės arklinės kystės ferma. Abu šie kolūčiai yra Visasąjunginės žemės ūkio parodos dalyviai.

Daug puikių žmonių gyvena pašėsupyje, kurie, visas jėgas paskyrę gimtųjų kolūčių sustiprinimui, šiandien tapo garsūs mūsų respublikoje, visoje plačiojoje šalyje. Šimtai Tarybų Lietuvos kolūčių gyvulininkystės fermų darbuotojų mokosi, perima patyrimą iš įžymiosios melžėjos Magdės Vosylienės. Respublikos mechanizatorių tarpe plačiai žinoma Kapsuko rajono MTS kombainininkė Apolonija Benkauskaitė. Daugelis yra girdėję apie sumanų kolūkinę gamybos organizatorių, Kalvarijos rajono "Tarybų Lietuva" kolūčio pirmininką Leoną Stautulevičių ir dešimtis kitų įžymių darbo pirmūnų.

Gausėjant gamybinis laimėjimams, nuolat kylant darbo žmonių materialinio gyvenimo lygiui, vis šviesesnis ir laimesnis tampa pašėsupio darbo žmonių gyvenimas. Kolūčiuose veikia bibliotekos, klubai-skaityklos, dažnai demonstruojami kinofilmai, vystoma meninė saviveikla. Linksma, persunktos tarybinio gyvenimo džiaugsmu dainos sklinda Šešupės kranta, dainos, pasakojančios apie visos lietuvių liaudies didįjį pasiryšimą siekti komunizmo pergalės.

**Jaunų Specialistų
Išleidimas**

Trakų pedagoginėje mokykloje įvyko eilinis mokytojų išleidimas. 40 jaunuolių ir merginų baigė mokslo kursą lenkų kalba, 28 — rusų kalba. Tai pati didžioji laida per mokyklos gyvavimo laiką. V. Boguckaja, D. Urbanovič, M. Jaloza ir kiti gavo diplomus su pagyrimu. Daugelis jaunųjų mokytojų, baigusių šiemet pedagoginę mokyklą, dirbs rajone esančiose kaimo mokyklose. Abiturientas D. Biakevičius dėstys mokykloje, kuri veikia prie Trakų pedagoginės mokyklos. Septyni žmonės toliau mokysis respublikos aukštesiose mokyklose.

Pasibaigė diplominių darbų apgynimas Dailės institute. Šiais metais institutą baigė 48 tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, meninės tekstilės ir keramikos katedrų studentai.

Labai gerus rezultatus pasiekė mozaikos dirbtuvės studentė A. Pociūtė. Jos diplominis darbas "Kolūketės portretas" įvertintas pažymiu "labai gerai". Diplomas

Liaudiškose Respublikose**Tarptautinės Vaikų
Stovyklos Čekoslovakijoje**

Čekoslovakijos jauni mokytojai ir mokyklų ministrijai organizuoja šiemet kelias tarptautines vaikų stovyklas. Į šias stovyklas jau pakviesti mokiniai iš Austrijos, Prancūzijos, Belgijos, Norvegijos, Danijos, Italijos, Suomijos, Šveicarijos, Olandijos, Vakarų Vokietijos, Švedijos, Anglijos, Bulgarijos, Vengrijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos, Lenkijos, Rumunijos, Tarybų Sąjungos.

Čekoslovakijos jauni mokytojai ir mokyklų ministrijos kvietimus priėmė visos aukščiau minėtos šalys. Tarptautinės vaikų stovyklos įkurtos gražiausiose šalies vietose. Po poilsio stovyklos vaikai apsilankys Čekoslovakijos sostinėje, kur jie susipažins su jos istoriniais paminklais ir įžymybėmis. Pabaigoje bus surengtas jų susitikimas su čekų ir slovakų mokiniais.

**Čekoslovakija Sudarė
Prekybos Sutartį su Egiptu**

Tarp Egipto ir Čekoslovakijos Respublikos sudaryta

su pagyrimu gavo taip pat meninės tekstilės katedros absolventė A. Gyltė.

Įvairias temas diplominiams darbams pasirinko architektai, idomų projektą televizijos centrui Vilniuje pastatyti padarė absolventas V. Dičius. Iš jaunųjų architektų darbų pažymėtinas taip pat kolūčio gyvenvietės projektas. Diplomantas Baliūnas padarė jį Vievio rajono Kalinino vardo kolūkiui.

**NAUJI MOKYKLŲ
PASTATAI VILNIUJE**

Lietuvos sostinėje — Vilniuje, ten, kur susikerta Saltonų ir Sielių gatvės, statomas pienininkystės technikumų pastatas. Žvėryno gatvėje paruošta aikštelė pedagoginio instituto pastatui pastatyti.

Vilniuje statomi taip pat pastatai elektromechanikos ir kooperacijos technikumams, muzikos mokyklai, kelioms vidurinėms mokykloms.

**VADOVELIAI
MOKYKLOMS**

Kauno Kapsuko-Mickevičiaus vardo spaustuivė pradėjo leisti vadovėlius pradinėms, septyni metams ir vidurinėms mokykloms. Šiemet spaustuivė išleis jų 500,000 egzempliorių daugiau, negu 1954 metais. Jau išleisti geografijos ir rusų kalbos vadovėliai 5 klasei, fizikos vadovėlis 7 klasei ir kiti.

prekybos sutartis ir mokėjimų susitarimas 7 milijonų Egipto svarų sumai.

Čekoslovakija importuos iš Egipto medvilnę ir žaliavą metalurgijos pramonei ir teks Egiptui geležį, masiną ir įvairius prietaisus.

**—o—
Pareiškimas Apie
Vokietijos-Lenkijos Derybas
Varšuvoje ir Berlyne**

Ryšium su penktosiomis metinėmis nuo tos dienos, kai buvo pasirašyta sutartis dėl Vokietijos — Lenkijos valstybinės sienos per Oderį — Neisę, Lenkijos Liaudies Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybės pasikeitė delegacijomis. Berlyne ir Varšuvoje vykusių derybų išdavėje buvo sutartas bendras pareiškimas, kuriame sakoma:

Lenkijos Liaudies Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos delegacijų derybos ryšium su penktosiomis metinėmis nuo tos dienos, kai buvo pasirašyta sutartis dėl nustatytos ir esamos Vokietijos — Lenkijos valstybinės sienos, vyko širdingo savitarpio supratimo atmosferoje. Jose pasireiškė esantieji ir stiprėjantieji abiejų šalių draugiški, geri kaimyniniai santykiai.

Derybų metu buvo vėl pa-brėžta, kad draugiški abiejų tautų santykiai turi pirmaeilę reikšmę taikos ir saugumo reikalui Europoje ir kad pažiūra į abi tautas jungiančią sieną per Oderį-Neisę yra kriterijus pozicijai taikos ir saugumo reikale. Pilnūtinai sutarta, kad, nu-stačius taikos sieną per Oderį-Neisę, galutinai nustatyta siena tarp Vokietijos ir Lenkijos. Abi vyriausybės pareiškia apie nepalenkiamą valią, sutinkamai su Varšuvos sutartimi, išvien stoti prieš bet kokius mėginimus sutrukdyti draugiškus santykius.

**—o—
Branduolinės Energijos
Klausimų Komiteto
Išteigimas Rumunijoje**

Rumunijos Liaudies Respublikos Ministrų taryba išsteigė Branduolinės energijos klausimų komitetą prie respublikos Ministrų tarybos.

Branduolinės energijos klausimų komitetas aprūpins materialinę bazę moksliniams tyrimams branduolinės fizikos srityje ir jų įdiegimui į mokslą ir techniką, sudarys organizacinę bazę reikalingiems specialistų kadrams parengti ir bus atsakingas už branduolinių įtaisinių atominę energiją taikiams tikslams panaudoti statyba bei eksploataciją.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIŲ BALSAS

190 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: **EMpire 6-4358**

ATEJO AFRIKOS EILĖ

Antusias karas smarkiai sukrėtė kolonializmą Azijoje. Galima sakyti, kad tenai beveik nieko neliko. Britanija, Portugalija, Olandija ir Francija laikosi išsikibusios į mažus lopinėlius, bet ir tenai neteks joms ilgai šilti. Kolonializmas, pasiluosavus Indijai, Indonezijai, Burmai ir kitoms šalims, sužlugo visai. Jam perspektyvų nėra. Ypač akvyvaizdoje to fakto, kad Kinija ir Indija, tos didžiosios jėgos, griežtai smerkia kolonializmą.

Kolonializmas paliko visame savo nuogumė tik Afrikoje. Bet ir Afrika pradeda vis smarkiau bruzdėti. Baltųjų viešpatavimui darosi pavojus beveik visame kontinente. Pietų Afrikoje baltieji griebiasi griežtų priemonių užkirsti kelią vietos žmonėms prieiti prie valdžios. Britai turi vesti baisiai žiaurų karą Kenjoj. Maištai Tunisijoje, Alžirijoje, Morokoj ir kitose vietose yra jau beveik nuolatinis reiškinys. Britai ir francūzai priversti naudoti šimtus tūkstančių kariuomenės prieš maištinius.

Kolonialistai, kaip ir visuomet, šaukia, kad tie maištininkai griebiasi teroro. Kad taip būna, tai faktas. Bet kas prie to priveda juos? Ar yra jiems progų kaip kitaip siekti savo tikslo? Ar nenaudoja kolonialistai tokių pat priemonių varžydami tautinius sambuzdžius? Pavyzdžiui yra labai daug. Kaipgi buvo Indijoje? Kiek metų iškalėjo tas pats Nehru, kurs dabar yra tos šalies premjeras? Kas užpuolė Indokinijos patriotus, kurie beveik vieni išsivadavo iš japonų jungo? Francūzai net savo parašus paneigė. Tęsė karą 8 metus, norėdami iš naujo pavergti Vietnamą.

Žinoma, buržuaziniai nacionalistai negali visame kame būti išsteisinti. Jie neorganizuoja liaudies, neauklėja jos, bet dar bijo jos. Jie nori palikti ją nuošaliai, kad laimėjus nepriklausomybę nereiktų skaitytis su ja. Už tai jų kova dažnai būna tik talkininkavimas kolonialistams, davimas jiems progos panaudoti ginklą prieš tautinius judėjimus. Tokiais žygiais jie dažnai atstumia ir gerus patriotus nuo palaikymo jų pusės. Kova už išsilaisvinimą darosi dar sunkesnė.

Nežiūrint to, faktas palieka faktą, kad ir Afrikos žmonės nebeturi kolonializmo. Jei kolonialistai neduos jiems laisvės, ramybės nebus. Yra faktas, kad visos laisvos arabiškos tautos smerkia kolonializmą, reikalauja laisvės kolonijoms.

GEROS KNYGOS

Lietuvių Literatūros Draugija išleido D. M. Solomsko knygą "Raštai iš Istorijos". Tai bus gražaus pasiskaitymo apie senesnius ir vėlesnius įvykius pasaulyje, su kuriais susipažinti verta kiekvienam. Geriau žinosi praeitį, bus lengviau permatyti ateitį.

Kanadoje išėjo iš spaudos Dyson Carterio knyga "Fatherless Sons" — Betėviai Sūnūs ar Sūnūs be Tėvų. Knygoje aprašomas nikelio kasėjų gyvenimas, kovos už uniiją, už geresnes darbo sąlygas ir už taiką. Labai gražus apsakymas, apimamas laikotarpį po Antrojo Pasaulinio Karo. Nedaug rašytojų parašo knygas iš gyvenamojo laikotarpio! Dyson Carter parašė iš gyvenamojo laikotarpio ir labai gabi. Skaitant taip ir matosi kaip veidrodyje Kanados nikelio kasėjų gyvenimas dabar.

Šios dvi knygos vertos perskaityti kiekvienam. LLD nariai, kaip literatūros skleidėjai, turėtų pasidabuoti, kad šių knygų būtų išplatinta kuo daugiausiai. Antroji, kaip angliška, labai tinka plaatinimui tarp gerai angliškai skaitančių.

Literatūra vaidina didelį vaidmenį žmonių kultūros kėlime. Bet gera knyga taip pat reikalinga platintojų. Tai gerai žinomas faktas. Bet kas knygas platina, tas vertas didžiausios pagarbos. Knygų platintojai yra kultūros skleidėjai. Turėtų atsirasti daug tokių LLD narių tarpe, nes LLD nariams tinkamiausia užsiimti šiuo darbu.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų prezidentas Eisenhower, matomai taikstydamas prieš Amerikos atžagareivių, kurie labai skerečiojasi prieš jį dėl "parsidavimo" Zenevoje, išleido pareiškimą, kuriame sakoma, kad jo administracija nori uždėti varžtus ant optimizmo, kurį sukėlus keturių didžiųjų konferencija Zenevoje.

Jis sako, kad Zenevos dvasia neturi būti naudojama pateisinimui Vokietijos padalinimo ir "satelitų" pavergimo bei "komunizmo subversijos".

Girdi, Ženeva yra tiktai pradžia.

Iš to pareiškimo matosi, kad Amerika išsigandusi to entuziazmo, kuris visą pasaulį apėmė, ypač Europą.

Valstybės sekretoriui Dullesui busi įsakytas laikytis šalčiau, kada užsienio reikalų ministrai susitiks spalio mėnesį. Kitaip sakant, spirtis, kad Vokietija būtų suvienyta Vakarų pagedaujanomis sąlygomis; kad "satelitams" būtų duota daugiau laisvės.

Tai, žinoma, senas klausimas. Vienas dalykas reikalaujanti suvienijimo, o visai kitaip, kaip tą suvienijimą įgyvendinti. To klausimo sekmingas išsprendimas priklausys nuo to, kaip Vakarų didieji atsineš jį. Jeigu jie nieko naujo nesugalvos, tai aišku, kad jis paliks neišspręstas.

Tarybų Sąjunga tuo reikalui darė didelį žygi — ji paskelbė, kad ji paleidžia 640,000 kariuomenės. Ką ton vieton Vakarai pasiūlys?

Kada Francija naudoja 100,000 kariuomenės, ginkluotos tankais ir orlaiviais, malšinimui "teroristų" Šiaurės Afrikoje, tai daug kam kyla klausimas, ar tik nebus tie "teroristai" tokie pat, kaip Indokinijoje, kur tokia pat ar dar didesnė francūzų armija vedė karą 8 metus ir galų gale turėjo pasitraukti.

Spauda skelbia, kad bus siunčiama dar 50,000. Kada žmonės būna pavergti, ypač svetimų, jie dažnai griebiasi desperatiškų, kerštingų priemonių. Kam nežinoma, kas dėdavosi Indijoje. Kiek ten buvo "teroristų", kol galų gale Britanija buvo priversta pasišalinti.

Septyniolika Azijos ir Afrikos šalių žiūri kitaip į tuos maištinius. Jos reikalauja, kad Jungtinės Tautos imtųsi žygių sulaukymui kraujo praliejimo Šiaurės Afrikoje.

Svarbu pastebėti, kad tuo pat metu pasireiškė maištas ir Sudane. Na, apie Kenją jau nereikia nei kalbėti. Tas rodo, kad visa Šiaurės Afrika kunkuliuoja prieš kolonializmą.

Britanijos taip vadinami džetiniai bomberiai gal dar ne paskutinis atsiekimas orlaivinkystėje, bet jie turėtų priversti žmones pagalvoti.

Vienas iš tų bomberių per 14 valandų atskrido į New Yorką ir sugrįžo atgal į Britaniją.

Ką tas reiškia? Tas reiškia, kad bomberiai gali lengvai perskristi vandenynus su atominėmis ir hidrogeno bombomis ir numesti ant Amerikos miestų. Tai orlaiviai. O kur raketos, kurios gali lėkti toliau ir greičiau?

Britanijos atominis įrenginys apžiūrėjo 150 atominį ekspertų iš 34 šalių. Tame tarpe buvo mokslininkų iš Tarybų Sąjungos ir kitų trijų Rytų Europos šalių.

Atominių paslapčių, kaip parodė Zenevos konferencija, beveik nėra. Jeigu, žinoma, neskaityti atominų bombų skaičiaus. Mokslininkams yra žinomos visos pamatinės žinios.

Tas parodo, kad nėra galimybių pralenkti toli net ir didžiausiose mokslo reikaluose.

Pietinio Vietnamo premjeras Diem visai nesiskaito su Zenevos sutartimi, kuri reikalauja, kad kitais metais būtų rinkimai visame Vietname.

Kiek kartų Šiaurinio Vietnamo vyriausybė kreipėsi, kad abiejų pusių vyriausybės pradėtų tartis dėl pravedimo rinkimų, Diem vis ignoravo.

Sakoma, kad Diem, Rhee ir Čiang Kai-sėkas yra susitarę daryti viską, kad būtų atnaujintas karas. Tame gali būti tiesos, nes Rhee užsispyrusiai reikalauja, kad paliaubų komisija būtų pašalinta iš Korėjos. Kaip buvo raportuota, įvyko didelės demonstracijos, kurių metu buvo nemažai Amerikos kareivių sužeista.

Tie atžagareiviai mato sava galybę, jei nebus atnaujintas karas.

Kad žmonija nenori karo, tai rodo tas, jog 700,000,000 žmonių pasirašė po peticija, kad būtų sulaukymas, ruošimasis atominiam karui. Tik pagalvokite, 700,000,000!

Įdomu pastebėti tą, kad Japonijoje, kur amerikiečiai numetė pirmas atominės bombas, pasirašė 32,000,000 žmonių. Italijoje, kur viešpatauja krikščionys demokratų, 12,000,000.

700,000,000 žmonių yra didelis skaičius. Tai labai garsus balsas pasmerkimui atominų ginklų.

Išrodo, kad Tarybų Sąjunga yra didelė atrakcija. Žmonės ieško progų atsilankyti. Eina gandai, kad net ir garsioji Jungtinių Valstijų artistė Marilyn Monroe nori gauti vizą vizituoti Tarybų Sąjungą.

LONDON. — Didžioji Britanija ir Jungtinės Valstijos siūlo Izraelijai ir Egiptui garantiją rubežių, pagalbą ir apgyvendinti pabėgėlius, jei abi pusės pasirašys taikos paktą.

Past

Ką tik amė vis sau Franko daro.

Imant vien metų laikotarpį, rėti kiek daugiau yra sutvė.

Visų pirm suskaldyti at kiek jis gali naudingas, — tas atsiekimas liko Frankens.

Jie taip n atominėmis pagaliau p racijon įvarė.

Iš naudingaus atradimas išėjo.

Panašiai b munitizmo pav desperatiškai ginti visus "vojum", jog Frankenstein.

lis ir tikras tizmo formo, draskyti civil ses ir terori padorų amer

Taigi, tvėrė Frankė iš komunistų vės.

O dabar, t tas virsta kiensteinu.

Panašiai, moj "papa" "Son of Fran

Jie taip i jog taiką j tyti siaubu

Pastaroji senhowerio p pavaizduoja taikos išsiga

Be abejo, konomijai, k ta ant karų

riavimų ir i taika yra ne

Kad iš ta reakcionieria Frankenstein ar pasiseks

liaudies akys Frankenstein simas.

Vis tik, a Zenevos pasi gas į sviesą

Daug kas p tikrų priežas auklinis susi

ty įvykti; k pas paeina

ukurtų prie karų.

Prezidentas ysi kalbėjo Vokietijos

Bet kur d tai", žmonių rytinės Eur kurių žmonės

Pastabos

Ką tik amerikiečiai daro, vis sau Frankensteiną pasidaro.

Imant vien tik pastarųjų metų laikotarpį, galima įžiūrėti kiek daug Frankensteinų jie yra sutvėrę.

Visų pirma, atsiekimas suskaldyti atomą, nežiūrint, kiek jis gali būti žmoniškai naudingas, — amerikonomas tas atsiekimas liko siaubu, liko Frankensteinu.

Jie taip mandravojo su atominėmis bombomis; kol pagaliau patys save desperacijon įvarė.

Iš naudingo, be galo svarbaus atradimo, Frankensteinas išėjo.

Panašiai buvo ir su "komunizmo pavojumi". Jie taip desperatiškai griebėsi bauginti visus "komunizmo pavojumi", jog iš to viso iškilo Frankensteinas, naujas didelis ir tikras pavojus makartizmo formoje, kuris ėmė draskyti civilines žmonių teises ir terorizuoti kiekvieną padorą amerikietį.

Taigi, tvėrė, tvėrė ir sutvėrė Frankensteiną, tik ne iš komunistų, o patys iš savęs.

O dabar, taikos sentimentas virsta kitu, nauju Frankensteinu.

Panašiai, kaip ir toj filmoj "papa" Frankenstein, "Son of Frankenstein" ir t.t.

Jie taip išsigando taikos, jog taiką jau bando perstatyti siaubu ir pavojumi.

Pastaroji prezidento Eisenhowerio kalba kaip tik ir pavaizduoja tą reakcionerių taikos išsigandimą.

Be abejo, kapitalistinei ekonomijai, kuri yra paremta ant karų, plėšimo, užkariavimų ir išnaudojimo, — taika yra nepageidaujama.

Kad iš taikos Amerikos reakcionieriai pasidarė sau Frankensteiną, tai aišku. Bet ar pasiseks jiems Amerikos liaudies akyse taiką paversti Frankensteinu, tai dar klausimas.

Vis tik, ar šiaip ar taip, Ženevos pasitarimuose langas į šviesą buvo prakirstas. Daug kas pamatė, jog nėra tikrų priežasčių, dėl kurių nuklinis susinaikinimas turėtų įvykti; kad šaltasis karys paeina ne iš Maskvos nukurtų priežasčių, o iš Vakarų.

Prezidentas Eisenhoweris vis kalbėjo apie "satelitus" ir Vokietijos suvienijimą.

Bet kur didesni "satelitai", žmonių pavergimas: Ar gytinės Europos valstybės, kurių žmonės pasiliausuoda-

Indijos nacionalistai surengė demonstraciją į portugalių valdomą Goa sritį. Jie ėjo nuogomis rankomis. Bet Portugalų policija pasitiko kulkomis ir 22 iš jų užmušė. Viršų matote demonstrantus laike jų žygiavimo, o apačioje — nešančius užmuštuosius.

Ką Kiti Rašo

Inkvizitorių Šunkeliais

Marijonų "Draugo" bendradarbis S. Daunys viešai demonstruoja savo obskurantizmą. Sykiu su Barzduku patetiškai šaukdamas "gražinkime lietuviškai knygai prarastą skaitytoją", S. Daunys turėtų žinoti, kad reakcininkų fronte knyga y-

mi iš hitlerininkų okupacijos pasirinko sau naują, socialistinį kelią, ar tos vietos, ir tose vietose, kur "laisvieji" Vakarai durtuvais ir kanuolėmis palaiko savo viešpatavimą prieš žmonių valią?

Neigi žmonių yra pageidavimas, kad Vokietija būtų suvienyta tam, kad galėtų geriau pasiruošti naujiems karams.

Taigi, prezidento kalba gyvenimo faktų šviesoje neturi mažiausio argumentinio svorio. Tai lyg bandymas diktuoti kitų šalių žmonėms, jų pasirinkime savo socialės santvarkos.

Juk ar šiaip ar taip, negi valstybinės santvarkas gali nustatyti kokie bėgliai, ar svetimos valstybės. Kiekvienos šalies žmonės, kurie ten gyvena nustato savo šalies ir santvarką ir pasirenka vyriausybę.

Prezidentas Eisenhoweris pastarąja savo kalba pasitarnavo tik tiems, kurie iš taikos nori padaryti Frankensteiną.

ra "paskutinė skarmaliuviene". Taip knygos rolė apibūdino klerikalas rašytojas A. Vaičiulaitis, kurio autoriteta, veikiausiai, pripažįsta ir Daunys ir Barzdukas.

Dekretą apie "paskutinę skarmaliuviene" A. Vaičiulaitis padarė savitraštyje "Amerika", birž. 20 d. 1947 metų. Nuo to laiko jų knygos būklė nepagerėjo.

Daunys negali nežinoti, ką apie tą jų lietuvišką knygą rašė Juozas Švaistas. Štai jo žodžiai:

"Kas dabar toji knyga? Kam ji ir kur su ja nueisi ar nuvažiuosi? Tik kemas moderniškai forničiuoti m apartmentė. Užtenka vienos, anot Dr. S. Aliūno, banko knygelės. Tai best seller.

Mažytė, patogī, ir bet kokį kišenį tinka. O skaityti maloni — širdžiai ir dūšiai vien tik balzamas. Gerai laikosi dar 'Sapnininkai ir Virėjos'. (Žiūrėk "Naujienos", Nr. 270, 1954 m.)

S. Daunys negali nežinoti, ką apie knygos būklę savo laikų rašė Liūdas Dovydnas. Priminsime, ką jis sakė:

"Mūsų didysis kultūros ginklas, tai yra knyga, jau melsvom lūpom ir sunkiai kvėpuoja. Valanda iš valandos krinta knygų tiražas. Leidėjai dar spardosi bankruto kilpose, ieškodami visokių papiginimų, ploniau tepdamiesi marmelado ant namo darbo sandvičių, laukdam-

mi stebuklo, o stebuklas neišvengiamas: tamsa — mirtis pačiame vidurdieny". ("Vienybė" Nr. 51, 1953.)

Daunys negali nežinoti, ką apie knygos prospektus (jų fronte) sakė J. Jankus, gavęs premiją už savo romaną "Namas geroj gatvėj". Jis skundėsi:

"Be pinigų knygos tik parašomos. Be pinigų ir be laiko. Man pačiam vienas geras žmogus labai nuoširdžiai yra pasakęs: jeigu taip yra, tai esi paskutinis durnius, kad rašai. Žinoma, kad iš praktiškosios pusės jis teišus". ("Draugas", kovo 19, 1955.)

Kai Daunys užsimerkė akivaizdoje tos visos situacijos, jo ir Barzduko šūkis "gražinkime lietuviškai knygai prarastą skaitytoją" yra drąsinimasis einant pro kapines.

Bet ne už tai mes kaltiname jį obskurantizme ir pasimojime eiti inkvizitoriškais šuntakiais. Daunys taip išsigando Tarybų Lietuvoj leidžiamų knygų, kad įsako tų knygų nepirkti ir neskaityti. Daunys turi nachališkumo sakyti, kad knygos, išleistos Lietuvoj, "užkrėtos raudonaisiais nuodais". Tas knygą nevalia net imti į rankas.

Neskaitykite Guzevičiaus raštų. Neskaitykit Putino-Mikolaičio knygų. Neskaitykit Ievos Simonaitytės raštų. Neskaitykit apysakų, neskaitykit mokslinių raštų, neskaitykit poezijos!

Štai jiems nedaperėto inkvizitoriuko ukazas, kurį marijonų "Draugas" įdrėbė į savo skiltis, kaipo editorialą. Skaityti ir pirkti knygas, išleistas Tarybų Lietuvoj, nevalia. Tai baisi nuodėmė. Bet vogti knygas galima. Tie, kurie pasivogė Balčikonio ir kitų išleistą Žodyną, išanksto aprūpinti indulgencija. Jie apsaugoti nuo prakeiksmo.

Ir taip, mes turim naują kleikala dogmą: Nepirk knygų, bet jei gali pavogt, tai vagystė pilnai pateisinama. — Vilnis.

Už "Tėvų Griekus"

Kažin kurioje biblijos dalyje yra paties dievulio ranka parašyta, jog už "tėvų griekus" bus baudžiami vaikais bene iki dešimtai "pakalenijai".

Mūsų "čystatos" saugotojai (Loyalty Board) tą biblijos įsakymą pildo visu šimtu procentų.

Taip už motinos "griekus" jau nubausti pasižymėję juveiviai Eugene W. Landy ir Pierre N. Gaston. Jų motinos esančios nusidėjusios makartistam.

Makartistai eina dar toliau. Fund for the Republic, Fordo finansuojama organizacija, duoda sekamą pavizdį: Loyalty Board tyrimo la-

ŠYPSENAS

Viceprezidento Pareigos

Didelės korporacijos prezidentas išdrožė ilgą kalbą naujai paskirtam viceprezidentui (vienam iš septynių) apie pareigas, o paskui paklausė:

"Ar dabar jums aišku, kokios jūsų pareigos?"

"Taip, pone," atsakė viceprezidentas. "Jeigu jūs padarysite klaidą, aš be jokių skundų priimsiu kaltę ant savęs".

Mokslas Laimėjo

Austrijos sostinėje Vienoje susivaržė dėl gražuolės policininkas ir architektas. Mergina linko geriau prie policininko, bet pareiškė, kad ji pasirinks architektą, jeigu jis ką nors įžytaus atliks.

Architektas nusivežė trokš plytų, užmūrijo policininko namų duris. Policininkas atidavė architektą teisman, bet teisėjas, patyręs, kad tai buvo iš meilės, bylą išmetė. Mergina palinko prie architektko.

Jie Turi Laiko

Turistas važiavo farmerio keliu ir pastebėjo po medžių stovint farmerį su gražia dukteria.

"Kaip jūs ją vadinate?" klausia turistas farmerį.

"Amalasijsinta".

"Oi koks ilgas vardas".

"Klausyk, sūnau. Mes gyvename ant farmos, turime daug laiko, ne taip, kaip mieste", atsakė farmerys supykęs.

Jauną vieną moteriškę, dirbančios federalės valdžios darbą. Inkvizitoriai nieko nesurado prieš moteriškę. Bet iš darbo ji pavaryta kaip "nelojali". Už ką? Štai stenografiškas nuorašas jos "prasikaltimo":

"Per 30 metų tu buvai ištikima savo vyrui ir visą tą laiką tarpe juodviejų buvo simpatiški šeimyniniai santykiai!"

Out you go! — L. Jonikas

KVEBEKO CCF KEICIA VARDĄ

MONTREAL. — Kvebeko provincijos Cooperative Commonwealth Federacija (CCF) nutarė pakeisti savo vardą. Nuo dabar ji vadinsis Kvebeko Socialdemokratinė Partija. Tarimas padarytas metinėje konferencijoje.

Tarp kitų priežasčių, kuriuos priveduosios organizaciją prie pakeitimo vardo, esanti sunkenybė išversti CCF į prancūzų kalbą.

Naujos Knygos

D. M. Šolomsko Istorinių Rinkinių Raštų Knyga

Naujutėlė knyga, „šviežia nuo presų“, kaip išsireiškia spauštūninkai, mūsų rankose: paskutinis LLD leidinys, D. M. Šolomsko raštai, „Pasakojimai iš Istorijos“.

D. M. Šolomsko skaitančiai Amerikos lietuvių visuomenei perstatyti nereikia. Ji skaitė daug jo brošiūrų, straipsnių ciklų, apybraižų, vertimų. Iš jo vertimų pažymėtini Zazubrino istorinė apybraiža „Du Pasaulių“, Gladkovo romanai „Cementas“, Dorokovo istorinė apysaka „Klasių Kova“, Gromovo apysaka „Karas Lietuvoje“ (originalė „Za Krestami“). Iš jo brošiūrų paminėtinos „Kinija žengia į laisvę“, „Naujo Karo Gaisras“ ir daug kitų.

Periodinėje spaudoje jo raštų tilpo daugybė. Kai kurie jo raštų ciklai, kurie tęsėsi „Laisyje“ arba „Vilnyje“ per mėnesius, savimi yra knyginio dydžio. Pažymėtini tokie raštai kaip „Aušra Vakaruose“ (apie Francūzijos revoliuciją), „Baltasis Aras Svėtimais Sparnais“ (apie prieškarinę pilsudskinę Lenkiją), „Nereikalingi Žmonės“ (apie Amerikos karo veteranų badą maršą ant Washingtono), ir daug kitų.

Ir tai tik maža dalis jo spausdintų raštų.

Bet „Pasakojimai iš Istorijos“ tam tikra prasme yra lyg jo pirmoji knyga, tai yra, jo pirmas tarp savų viršelių sutelktas spausdintas žodis knyginio dydžio.

Kas tai per knyga? Pats pavadinimas tą gana nuosekliai nusako. Leidėjai prartarmėje sako:

Pats knygos pavadinimas daugmaž pasako ir jos pobūdį. Tai nėra vienos kurios tautos ar vieno kurio pasaulio kampo istorija. Tai tikrai tam tikrų svarbių istorinių epizodų pavaizdavimas pasakojimų bei apsakymų formoje.

Galima būtų prie to pridėti, kad tai taigi nėra vienos eros arba epochos istorija, o istoriniai epizodai iš įvairių laikų. Vieni jų žilos senovės, kiti viduramžių, treči dabartinių laikų. Knyga paskirstyta į skyrius pagal vietas, kas reiškia, kad chronologiniai ji negalėjo būti sutvarkyti, nebent pačiuose skyriuose.

Pats autorius savo įžanginėse pastabose pažymi, ko siekia iš pažangaus taško parašyta istorija. Mes skaityme:

Atrodo, kam studijuoti, kam žinoti, kas jau įvyko pirm 100, 500 bei 1,000 metų? Nepakanka žinoti vien tai, kas dedasi dabar, ką aplink save matome?

Ne, nepakanka! Praeitį mes studijuojame, tiriamo, kad geriau suprasti dabartį ir kad numatyti, kur visuomeninis gyvenimas eina, kas gali atsitikti ateityje. Ir tik gerai istoriją žinant, ištyrus, supratus tiesą — galima teisingai numatyti ateitį. Teisingo mokslo pamatan ir yra padėtas materialistinis istorijos supratimas. Tik šis mokslas yra teisingas, tik jis dalykus ima tokiais, kokie jie buvo, yra ir numato ateitį.

Toliau autorius nurodo, kad klaidinga manyti, jog visos istorijos teisingos. Kai kam tas gali atrodyti bereikalinga pastaba, savaime aiškus dalykas, aksiomas. Bet ji reikalinga, nes yra skaitytojų, kurie dar tiki, kad viskas, kas surašyta „mokslinėse knygoje“, yra

Ne, nepakanka! Praeitį mes studijuojame, tiriamo, kad geriau suprasti dabartį ir kad numatyti, kur visuomeninis gyvenimas eina, kas gali atsitikti ateityje. Ir tik gerai istoriją žinant, ištyrus, supratus tiesą — galima teisingai numatyti ateitį. Teisingo mokslo pamatan ir yra padėtas materialistinis istorijos supratimas. Tik šis mokslas yra teisingas, tik jis dalykus ima tokiais, kokie jie buvo, yra ir numato ateitį.

Ne, nepakanka! Praeitį mes studijuojame, tiriamo, kad geriau suprasti dabartį ir kad numatyti, kur visuomeninis gyvenimas eina, kas gali atsitikti ateityje. Ir tik gerai istoriją žinant, ištyrus, supratus tiesą — galima teisingai numatyti ateitį. Teisingo mokslo pamatan ir yra padėtas materialistinis istorijos supratimas. Tik šis mokslas yra teisingas, tik jis dalykus ima tokiais, kokie jie buvo, yra ir numato ateitį.

faktai. D. M. Šolomskas teisingai nurodo tokiems skaitytojams, kad kaip pasaulis dalinasi į klases, taip istorijos rašomos iš klasinių taškų, kad istorija, parašyta iš turėtų klases taško ir istorija parašyta iš darbo žmonių taško, yra du visai priešingi dalykai.

„Pasakojimai iš Istorijos“ yra 320 puslapių knyga. Ji padalinta į keturias dalis: 1. Iš Jungtinių Valstijų istorijos; 2. Iš Lietuvos praeities; 3. Didieji pasauliniai įvykiai; 4. Antrojo pasaulinio karo audrosė.

Pasaulinis skyrius didžiausias. Tai nestebėtina, nes D. M. Šolomskas, kuris yra visokios istorijos nuodugnus studijuotojas, bene atdžiausiamai studijuoja karų istoriją. Kas tai praeito pasaulinio karo metu išsireiškė, kad jis yra „vienintelis Amerikos lietuvių spaudos karinis ekspertas“.

„Pasakojimai iš Istorijos“ yra 24-tas LLD leidinys.

Louis Riel

Rašo J. Yla

Šį rudenį Saskatchewan ir Alberta mini savo 50 metų sukaktuves. Su šiuo dviejų provincijų istorija labai artimai susijęs Louis Riel vardas. Kas tas Louis Riel buvo ir ką jis atliko? Nors trumpai papasakosime jo istoriją, pasiremdami Phyllis Clarke straipsniu.

Louis Riel gimė 1854 metais. Jo tėvai, vienas francūzas, o kitas indijonas, gyveno Red River pakrantėje. Jo tėvas buvo visuomenininkas ir aktyviai dalyvavo metisų kovoje su Hudson Bay kompanija.

Jaunasis Riel, kurio kūne tekėjo francūzų ir indijonų kraujas, užaugo St. Boniface. Tenai jis ir pradinę mokslą gavo. Jis mokinosi atkakliai ir buvo protingas jaunuolis. Būdamas 14 metų amžiaus, išvyko į rytinę Kanadą. Jis sustojo Montreale.

Montrealas 1858 metais gyveno 1837 metų įvykiais. Jie dar atsiminė kovas už atsakomą vyriausybę. Formavosi jėgos steigimui Konfederacijos. Louis Riel greitai įsisavino šias idėjas. Jis greitai suprato, ką demokratija reikštų jo žmonėms vakarinėje Kanadoje. Į vakarus jis sugrįžo po dešimties metų.

Bet ką jo žmonės gavo iš steigus Konfederaciją? Niekas nesitarė su metisais, niekas nesiklausė jų perleidiančiant Ruperts Žemę valdžiai.

1896 metais lapkričio 16 diena buvo didelė diena Ruperts Žemėj. (Taip vadinosi

Kaipo istorinės temos knyga ji prisideda prie kelių jau turimų LLD istorinių veikalų, kaip tai A. Petrikos „Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai“, kelių autorių „Amerikos Demokratijos Steigėjai“, prof. Kosminskio „Viduramžių Istorija“, prof. Pakarklio „Popiežiai ir Lietuvių Tauta“, A. Bimbos „Amerikos Prezidentai“.

„Pasakojimai iš Istorijos“ yra vertinga sandrauge tom visoms knygoms. Ji bus su susidomėjimu skaitoma ir vertinama. Jos pirmas išpūdis geras. Palikdami detališką kritiką kitam kartui, pasakysime, kad pasveikinimas priklausau autoriui ir leidėjams su tuo nauju indėliu. Tik vieno galima tuoju pasigesti — o kaltė leidėjų — knygoje prašyte prašosi iliustracijų, nes tai tokios rūšies knyga, kur iliustracijos tinkamiausios ir reikalingiausios gyvumo pridavimui. O jas dėti buvo galima.

A. Š.

ta sritis tuo metu.) Buvo susaukta pirmą Rupertų Žemės žmonių konferencija. Dalyvavo 12 atstovų nuo francūziškų metisų ir tiek pat nuo angliškai kalbančių parapijų. Konvencijos užduotis buvo sudaryti teisių bilijų tos srities žmonėms. Šis dokumentas išdėstė sąlygas dėl prisidėjimo prie Kanados (kelių provincijų, kurios anksčiau sudarė Kanados Dominiją arba Konfederaciją). Jame buvo išvardinti reikalavimai apylinkės gyventojų. Jis reikalavo, kad sritis turėtų atstovybę federaliame parlamente.

Louis Riel, kuris tuo metu

buvo 25 metų amžiaus, vadovavo francūzų atstovybei.

Kaip tik tuo metu Jungtinės Valstijos dairėsi apie Northwest Kanadą. Buvo daug tokių, kaip James Taylor, kurs 1868 metais sakė, kad teritorijas tarp San Paulo ir Aliaskos reikia prijungti prie Amerikos. Girdi, ty sričių gyventojai, daugumoj emigrantai iš Jungtinių Valstijų, niekad nesutiks, kad būtų prijungti prie Kanados Konfederacijos be atsiklausimo.

Bet Taylor buvo klaidingas. Metisai buvo ištikimi Kanadai. Tas buvo parodyta, kada buvo bandoma įgy-

vendinti Tayloro idėjas. Riel vadovaujama taryba patsmerkė išiveržėlius iš JV ir suorganizavo kovotojus dėl gynimosi. Savo laiske jis išdėstė, kad jie ištikimi piliečiai, nors turi savo reikalavimus. Pats gubernatorius Archibaldas pripažino, kad jeigu metisai būtų kitaip atsinešę, provincija veikiausiai būtų tapusi Amerikos teritorija.

Rupertų Žemės konvencija pasiuntė delegaciją į Ottagavą. Ji nusivežė Teisių Bilių, Manitobos Aktas, pagal kurį 1870 metais ta provincija buvo prijungta prie Konfederacijos, buvo paremtas kaip tik tokiu pat biliumi, už kurį Riel kovojo. Net ir provincijos vardą — Manitoba — parinko Riel. Manitoba reiškia indijonų pasaulį pagal indijonų kalbą.

Riel buvo du kartu išrinktas nuo provincijos federalio parlamento atstovu, bet trumparegiai antifrancūziški Ontarijos reakcionieriai neleido jam pasirodyti parlamente, o ant galo ištrėmė jį ant penkių metų.

Amerikiečiai ėmėsi apgyvendinti tas žemes. Tas reikė išnaiknima bivioly, kurie buvo vyriausiu metisų ir indijonų maistu. Visa kita Northwest sritis buvo po Ottagavos valdžia.

Kada 1870 metais daugelis metisų ir Red River sodybos gyventojų apgavingu būdu buvo nustumti nuo žemės, jie pradėjo ieškoti naujų žemių. Daugelis apsigyveno palei North Saskatchewan upę netoli Prince Albert, Batoche ir Battleford.

Ir vėl atsirado iš rytų survejeriai. Transkontinentalis gelžkelis tiesėsi į vakarus. Ir vėl niekas nesiskaitė su vietos žmonėmis. Pasiųtos peticijos nerado atgarsio Ottawoj.

Žmonės atsiminė Louis Riel. Jie atsiminė, kad Mani-

Main Street Winsted, Conn., JSA, po potvinio. Nuostoliai miestui siekia pusseptin-

to milijono dolerių. Kelios valstijos labai nukentėjo nuo potvinių. Tuo tarpu praneša-

ma, kad dar vienas uraganas gimė, tik nebūsiąs toks stiprus.

tobos gyve mėjo jo va gas Andre prašydama tų vadova

Riel sugr Rugsėjo m vyvybėj, b sių Bilius. Northwest padalintos kad metisa mės, kaip gi pastaty nės ir t. sakė tylėj

Zmonių go. Pasiel siunciamaj jos ir kad Taip sukir bėsi už g

General pasiūstas 000 vyrų. metisai Lake, Fox tonas buv Creek ir k ant gako, buvo nuga suimtas.

Teisma Riel buvo tęjusiu. J gas už su karti jį.

Riel te vo aiškia nėra joks kričio 16 buvo pak

Judėjin kovojo R dvių r buvo sute ti 2 sena parlamen sirinkti

Teriton čius augo buvo jau Vis grie kad būtų cijos, kur Ir štai, Wilfrid I emė ista buvo įk Saskatch

Provin tis supud kaktimi

TARIAS SALOS

LOND Graikija Kipro (C suotos t simu. V

Britan lą savo nori pri nes 400. kipriečių tuo tarp mės kipi ti su Tu

Kiprie ro salos pavestas kipriečia pravesti

tobos gyventojai daug laimėjo jo vadovybėje. Kunigas Andre pasiuntė laišką, prašydamas, kad jis atvyktų vadovauti jiems.

Riel sugrižo pas savuosius. Rugsėjo mėnesį, Riel vadovybėje, buvo priimtas Teisių Bilius. Jis reikalavo, kad Northwest Teritorijos būtų padalintos į provincijas, ir kad metisams būtų duota žemės, kaip ir Manitoboj, taipgi pastatytos mokyklos, ligoninės ir t. t. Bet valdžia atsakė tylėjimu.

Žmonių pasipiktinimas augo. Pasiekė žinios, kad atsiunčiama 500 naujos policijos ir kad Riel bus suimtas. Taip sukirsinti, metisai griežėsi už ginklo.

Generalas Middleton buvo pasiūstas į Vakarų su 5,000 vyrų. Per susirėmimus metisai užkariavo Duck Lake, Fort Carlton. Middletonas buvo sumuštas Fish Creek ir kitose vietose. Bet ant galo, Batoche, metisai buvo nugalėti ir Riel buvo suimtas.

Teismas įvyko Reginoj. Riel buvo apšauktas išprotėjusiu. Jis esąs atsakomingas už sukilimą. Reikia pakarti jį.

Riel teisme gynėsi ir buvo aiškiai matoma, kad jis nėra joks pamišėlis. Bet lapkričio 16, 1885 metais, jis buvo pakartas.

Judėjimas už tai, už ką kovojo Riel, nesustojo. Už dviejų metų, Teritorijoms buvo suteiktos teisės išrinkti 2 senatorius ir keturius parlamento narius, taipgi išrinkti Teritorijų seimelį.

Teritorijų gyventojų skaičius augo. 1901 metais tenai buvo jau 169,000 gyventojų. Vis griežtėjo reikalavimas, kad būtų sudarytos provincijos, kurių reikalavo ir Riel. Ir štai, 1905 metais, pono Wilfrid Laurier valdžia priėmė įstatymą, pagal kurį buvo įkurtos Albertos ir Saskatchewanos provincijos.

Provincijų 50 metų sukaktis supuola su 70 metų sukaktimi nuo Riel nužudymo.

TARIASI KIPRO SALOS REIKALU

LONDON. — Britanija, Graikija ir Turkija tariasi Kipro (Cyprus) salos klausuotos tos salos reikalais.

Visos trys suinteresuotos šalys turi teisę. Britanija nori išlaikyti saulą savo kontrolėj, Graikija nori prisijungti prie savęs, nes 400,000 graikų kilmės kipriečių stovi už tai, kai tuo tarpu 100,000 turkų kilmės kipriečių nori susijungti su Turkija.

Kipriečiai sako, kad Kipro salos likimas turėtų būti pavestas išspręsti patiems kipriečiams. Kitaip sakant, praveisti plebiscitą.

Sąrašas Daiktų, kuriuos Galima Siųsti Lietuvon

Pagal Kanados Pašto išleistą sąrašą dalykų, kuriuos galima siųsti į Tarybų Sąjungą, taigi, ir į T. Lietuvą, čia paruošiau to sąrašo tekstą, suskirstydamas į 4 skyrius: apsilvilkimo-avalynės, įvairių, medikamentų ir maisto. Tikiuosi, kad tas palengvins susidaryti aiškesnį vaizdą.

Šis sąrašas apima tuos dalykus, iš kurių gali būti sudaryti siuntiniai be specialaus leidimo. Siunčiant siuntinį, be kitų formalumų, reikia duoti pareiškimą, jog siunčiamieji dalykai yra siunčiami to asmens asmeniniam sunaudojimui ir kad jie neturi jam prekybinės vertės. Reiška, nebus pardavinėjami.

Apsilvilkimo - Avalynės Dalykai

Drabužiai, gatavi; apatiniai, megstiniai ar iš medžiagos:
2 vyriškos eilutės (suits); 2 paltai; 2 suknelės; 2 sijonai; 2 blūskos (blouses); 2 "jumpers"; 2 megstiniai (sweaters); 2 "nigt-gownas"; 2 sportinės eilutės (sport suits).
Apatinių 6 poros; 3 marškiniai; 4 poros kojinių (pančėkų); 2 "pajamos"; 2 maudymosi kostiumai; 3 rankšluosčiai; 3 apykaklės.

Lovos ir stalo užtiesalai:
Lovos patiesalai, 2 kiekvienos rūšies; 1 lovovos uždengimas; 1 staltiesė; 6 servetėlės.

Apsiaivimo: Dvi poros
Pirstinių: Trys poros
Skrybėlės, kepurės: Dvi
Guminiai batai, feltiniai batai ir kaliošai: Kiekvieno po 1 porą

Rankinukai, piniginės ir portfeliai: Kiekvieno po 1

Įvairūs Dalykai

Daiktai iš aukso, sidabro ir platinumo: 20 svarų.
Knygos, paveiksiai, žemlapiai ir kiti spausdiniai: 2 kopijos kiekvieno užvardijimo
Kosmetikos ir parfumerijos: Įvairių po vieną. Viso 1 svarą

Akinių: 1 pora
Pypkių, peleninių, "laiterių", muštukų, papuošalų, auskarų, šepečių ir šukų: Kiekvieno po 1
Žiebtukų (dėl "laiterių"): 1 aunca
Adatų įvairių rūšių: 1½ auncos
Siūlų: 7 auncos
Britvos ir plaukų kirpimo mašinėlės: Kiekvienos po, 1
Skustuvų britvutės: 2 tuzinu
Muilo (įvairaus): 11 svarų
Lėkščių, stiklinių: 11 svarų
Thermos Bottle: Vieną
Tabako (supiaustyto) bei jo išdirbinių: 2 svarai
Dažylų tabletėse, dėžutėse, ar kitaip; maišytas Indijos rašalas: 7 auncos kiekvienos spalvos.
Lieturgijų ir lazdu: Kiekvieno po 1
Žaislų: Kiekvieno po du ar 2 setu.
Raštinės ar meno reikmenys: 1 tuzinas paišelių, 6 maži šepetukai, 1 svaras įvairių raštinės dalykų, poperio.

Pavyzdžiai produktų ir medžiagų, neturinti pardavinėjimo vertės, adresuoti valstybinės bei kooperatyvės institucijoms: Galima siųsti nenustatytu kiekiu.

Maisto Dalykai

Sviesto ir taukų 11 svarų
Sūrio ir margarino: 11 svarų
Čokolado ir saldainių: 4 svarai
Kondensuoto ar džiovinto pieno, smetonos, biskvitų, "jellos" ar marmelado: 11 svarų
Džiovintų vaisių: 11 svarų
Džiovintų daržovių: 11 svarų
Žuvies ir kaviजारo: 11 svarų
Miltų: 11 svarų
Paruošto maisto kūdikiams (kaip Nestle's ar panašiai): 11 svarų
Kavos (sumaltos ar nesumaltos): 4 svarai
Cukorijos: 6½ svaro
Sumaltos kakavos: 4 svarai
Medaus, sirupo, maleso: 11 svarų
Paruoštas maistas ir hermotikalai uždarytas, kenotas bulijonas ir panašūs: 11 svarų
Grybų: 4 svarai

Muštardo, sauso: 4 svarai
Aliejaus: 6½ svaro
Žirnių ir bincų: 11 svarų
Ryžių: 11 svarų
Arbatos: 3½ auncos
Cukraus: 11 svarų
Makaronų: 11 svarų
Rūkytų maisto gaminių: 11 svarų
Spaisų, įvairių, kaip tai vanilos, pipirų, cinamono ir kita: 3½ auncos kiekvienos rūšies
Druskos: 11 svarų
(Taipgi ir kitokių maisto reikalų, krakmolinių ir panašiai, vis maždaug, po 11 svarų.)

Medikališki Dalykai

Cod-liver oil (kepenų aliejaus): 4 svarai
Vatos (antiseptinės ar absorbentinės): 2 svarai
Medikališki ir fiziški reikmenys (medikališki gorsetai, dirbtiniai girdėjimo instrumentai, dirbtinos akys ir kiti panašūs dalykai): 1 setas
Toliau sąrašė užrašyta sekančiai: "Compound pharmaceutical products and medicines, in doses or prescribed quantities". Kiek? — Nepasakyta.

Dėl tikslesnio išaiškinimo, kaip tą viską išreikšti paprastais žodžiais, teiravaus pas vaistininką. Pagal jo aiškinimą, tai apima įvairius medikališkus produktus tablečių, pilsų ir skysčių formoje, kaip tai: kondensuotus vitaminus bei kitokius medikamentus ir jų preparatus. Tačiau, kas liečia tokius vaistus, kaip, pavyzdžiui, streptomyciną ir kitus, kurie gali būti naudojami tik sulig daktaro nurodymo, — tai tokie vaistai gali būti siunčiami tik pagal gautą daktaro išrašytą nurodymą, jų kiekį ar dozę.

Kas liečia kiekį, kurį galima siųsti kalbamų medikamentų, tablečių, pilsų, vitaminų, — teiravausi pašte. Kadangi jų kiekis nepažymėtas, tai atrodo, kad jie nėra apribuoti. Tačiau pašto viršininkas negalėjo to tikrai pasakyti. Jis patarė prisilaikyti saiko, neperdėti, nepadauginti, neviršyti \$25.00 vertės.

Bile ko padauginimas į siuntinį pridėti, gali sudaryti priežastį didesnio maito mokėjimą. Taigi, saikas, čia labai reikalingas.

Suntiniai, į kuriuos yra įdėta mėsinių gaminių, taipgi ir rūkytos mėsos, dešrų, arba kitokių paruoštų mėsinių valgių, turi turėti veterinariskus paliūdymus, kuriuose privalo būti pažymėta: Kokia mėsa, svoris, vardai ir adresai siuntėjų ir kam siunčiami. Pažymėjimas, kad gaminiai padaryti iš veterinariskai patikrintų ir sveikų gyvulių; kad jie nėra užkrečiami; ir kad jie yra paruošti ir supakuoti prisilaikant visų higienos reikalavimų. Pažymėjimas turi būti pasirašytas oficialaus veterinaro, kurio parašas patvirtintas oficialia antspauda.

Dalykai, kurie nėra pažymėti sąrašė, neturi būti siunčiami. Pavyzdžiui, sąrašė nieko nesakoma apie futras (kailius), tad norint juos pasiųsti, reikia gauti leidimus iš Užsienio Prekybos Ministerijų. Pašte galima gauti nurodymus, kur kreiptis.

Taipgi, jeigu norima pasiųsti kurių dalykų daugiau, negu sąrašė pažymėta, reikia gauti leidimus iš minėtų ministerijų.

Ypatinai neturi būti jokių bandymų ką nors išmūgelinoti, paslėpti tarp kitų siuntinyje esančių dalykų. Jeigu siuntinyje bus atrasta kas nors neviešai, slaptai, įdėta, paslėpta, tai visas siuntinys bus konfiskuojamas.

Siunčiant devėtus drabužius ar avalynę, jie turi būti išdezinfekuoti ir apie tai oficialus paliūdymas pridėtas. Už devėtus drabužius ir avalynę, gavėjas taipgi turi sumokėti nustatytą muitą.

Siuntiniai gali būti iki 20 svarų sunkumo. Siunčiant į Europinės Tarybų Sąjungos dalį kainuoja \$5.00.

Už siunčiamus dalykus, gavėjas turės sumokėti tam tikrą muitą. Muitas nėra didelis. Bet jeigu siuntinyje bus pridėta daugiau dalykų, negu reguliacijos leidžia, tai tada gavėjas turi sumokėti 5 sykius daugiau maito, negu paprastai, arba nuo siuntinio priėmimo atsakyti.

Taigi, visada reikia prisilaikyti saiko ir nurodymų. Jeigu yra neaiškumų, geriau pasiteirauti pašte, pasiteirauti saviškių, ko jiems labiausiai reikia, ko jie pageidauja. Tai nėra sunku padaryti, nes dabar laiškais susišalinėjimas yra labai greitas ir lengvas.

Montrealo Žinios

Miestas Statys Koncertams Sale

Montrealo miestas, pritariant provincijos valdiškiems pareigūnams, planuoja statyti koncertams sale. Salei vieta numatoma ant St. Catherine gatvės, tarp Ontario, Jeanne Mance ir St. Urbain gatvių. Nors salės statymui galutini planai dar neparuošti, bet manoma, kad šale kitų kultūriniam veiksmams patalpų, auditorija bus dėl 3,000 sėdynių ir su visais moderniškais įrengimais. Jos pabudavojimas kainuos apie \$8,000,000. Dėl pinigines atsakomybės pats miestas pasiims, kitą dalį provincialė valdžia, o dar kitą dalį manoma sukelti iš visuomenės.

Tik 115 Priėmė Studijuoti Mediciną

McGill universitetas šiais metais gavo 1,500 aplikacijų dėl priėmimo į medicinos fakultetą. Tačiau tepriėmė tik 115 studentų pirmų metų studijavimui. Jų mokslo laikas prasidės rugsėjo mėn 7 dieną.

Ne visi ir tie 115 Montrealo jaunuoliai, kurie norėtų McGill universitete siekti medicinos mokslą. Priimtieji studentai yra ir iš kitų Kanados provincijų, taipgi iš JAV, iš Anglijos, iš British West Indies, iš Ethiopi-

jos ir iš Indijos. Iš tų laimingų studentų, kurie buvo priimti, yra 10 moterų.

\$4 Už Du Seradinkų Kenus

Vienas vyras pasibeldė į Mrs. J. Morel, 372 Boucher St., duris. Moteriai atidarius duris, vyras parodė ryšulėlį ir sakė, kad tai yra elektrinis skustuvas, kurį josios vyras laimėjęs ant loterijos. Bet už tai, jis sako, turi būti sumokėta \$4 už patarnavimą. Moteris sumokėjo. Vyras nusiskubino tolyn, o ji su džiaugsmu atidarė ryšulį. Deja, vietoj skustuvo, ji atrado du kenus seradinkų.

Apsivedė

Rugpjūčio 20 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą Charles C. Guzevičius su Eugėnija Uršule Gurklyte. Po vedybinių apeigų, abiejų jaunųjų tėvai didžiojo lenkų salėje (Ville Emord) iškėlė puikias vestuvių puotas, dalyvaujant virš 200 žmonių. Apart vietinių svečių, jaunųjų dėdė ir jaunosios teta su šeima iš Bostono, taipgi iš Toronto svečių dalyvavo vestuvėse. Po vestuvių, jaunavedžiai išvyko į Atlantic City praleisti medaus mėnesį.

Taipgi tą pačią dieną kita lietuvaite, Bertha Juodelytė susituokė su Mr. Daniel Muzyka, kuriuo dviejų vestu-

vėse irgi gražus būrys svečių dalyvavo. Nepavyko sužinoti, kur ši jaunoji pora išvyko praleisti medaus mėnesį.

Gimė

Mr. & Mrs. Vytautas Mikaliūnai susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai.

Taipgi Mr. & Mrs. Alexander Motūzai susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis taipgi jaučiasi gerai.

Serga

Verdunietis Mykolas Martusevičius nesijaučia gerai. Ligonis randasi namie, tačiau gydytojas tiria jo ligą.

Mirė

Rugpjūčio 20 d. mirė Juozapas Navagonskis. Nors jau nejaunas buvo (mirė sulaukęs 81 metų amžiaus), bet iki paskutinių savo gyvenimo metų, dar atrodė tvirtas žmogus. Visas laikas priklausė prie DLK Vytauto Neprių. Klubo pašalpinės draugijos ir buvo šerinininku.

Palaidotas per šv. Kazimiero parapijos bažnyčia, Cote des Neiges kapinėse.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Minotas, Toronto, reikšdamas viešą padėką draugams ir pažįstamiems dalyvavusiems jo žmonos šermenyse - laidotuviuose ir viešajam ar kitaip padėjusiems jam ir dukterims pergyventi liūdnas valandas, paaukoko \$5.00.

Čikagietis P., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

Vyt. Maurukas, Shenandoah, Pa., lankėsi Torontoe ir paaukoko \$2.00.

A. Diksonas, Winnipeg, Man., paaukoko \$1.00.

Wm. Valiukas, Vancouver, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Kavalino \$4.00 aukų, taipgi pats paaukoko \$2.00.

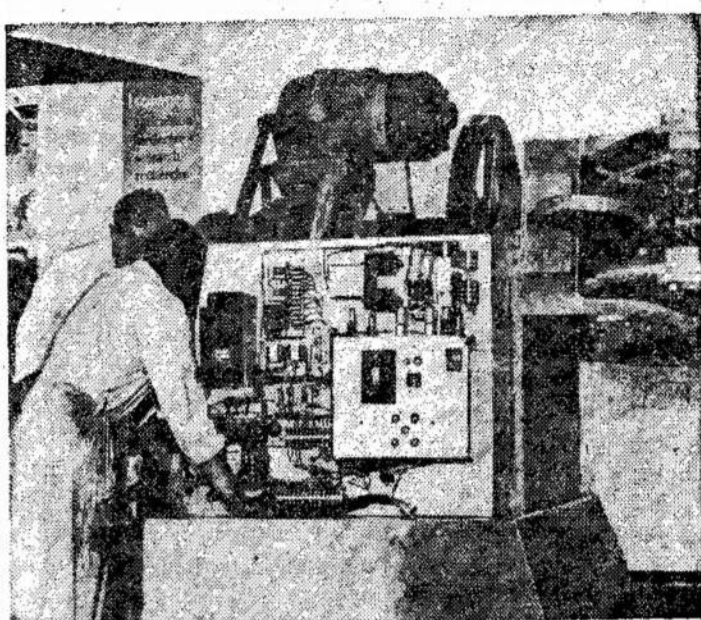
J. Blazionis, Lowell, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo LLD 44 kuopos \$5.00 aukų.

J. Grybas, Richmond Hill, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. P. Malkyeh \$3.00 aukų.

V. Dudonienė, Simcoe, Ont., paaukoko \$2.00.

VANCOUVER. — Čia turėjo konferenciją Dragon Mount draugija, kuri susideda iš asmenų, kurie paeina iš keturių šeimynų. Organizacija pasklidusi po visą pasaulį. Ji egzistuoja nuo 17-to šimtmečio.

Priimtoji rezoliucijoje reikalauja, kad Čiang Kai-šekas pradėtų karą atkariavimui Kinijos.

Kanados kabolto 60 vienutė, ferencijoje. Ji naudojama prieš kuri buvo nuvežta į Zenevą gydyti sergančių parodyti mokslininkų kon-

J. Navikas, Montreal, pa-keisdamas antrašą, prisiuntė \$1.00 aukų.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, širdingai ačiū. Administracija

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 8655
816 Jean Talon, W. Montreal

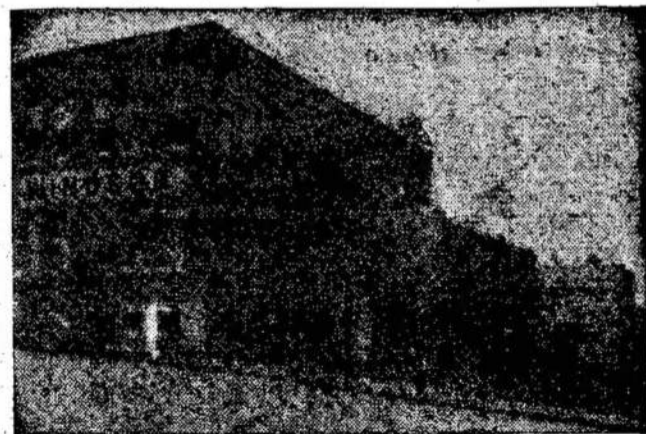
NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

3520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 0474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš viliausių ir moderniausių Dry Cleaning įspų Montreale. Greitas patarnavimas.
30 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Grelbas

1205 Church Ave. TRENMORE 0679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėje ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

5587 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROBERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite sameniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Tikėjimas ir Progresas

Rašo S. Karpė

Daug kur yra pripažinta, kad tikėjimas yra žmogaus trukdytojas. Jis nukreipia žmogaus atydą į religinius klausimus, neleidžia jam pilnai veržtis į pažinimą gamtos, užkariavimą jos tam, kad būtų lengviau gyventi. Tikėjimo vadovai juk net paneigia reikalą žmogui rūpintis gyvenimu, nes čia jam esą geriau kentėti, kad paskui būtų lengviau.

Tiesa, daug kur tikėjimas jau virsta antraeilium žmonių reikalu. Net ir tose šalyse, kur tikėjimas yra valstybinis reikalas, mokslas eina savo keliu. Pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoje anglikonų bažnyčia yra valstybinė bažnyčia. Karalienė yra tos bažnyčios vyriausia galva. Bet ir tenai mokslas eina savo keliu, politika taip pat. Dvasiškiečiai dažnai pyksta, barasi už vieną ar kitą dalyką, bet jų įtaka mažėja.

Bet yra šalių, kur tikėjimas tebėra didelė kliūtis žmonių progresui. Viena iš tokių šalių yra Indija. Milžiniška šalis. Šimtai milijonų gyventojų. Bet tikėjimas taip sukaustęs žmones prietarais, kad bus labai sunku tuos retežius nuimti.

Indijoje, kaip jau yra žinoma, žmonės, pagal hindu tikėjimą, pasiskirstę kastomis. Viena iš tų kastų buvo taip vadinami neliečiamieji. Šiai kasta priklausė keli dešimtai milijonų žmonių. Kitų kastų žmonės buvo drau-

džiama dasilytėti šios žmonės. Šios kastos žmonės negalėjo maišytis su kitomis kastomis, vestis su kitų kastų žmonėmis. Vienu žodžiu, jie buvo pasmerkti amžinai bėdnystei. Ir kaip tos kastos žmogus galėjo prasiškerbti, jei jam nevalia net geresnį darbą dirbti?

Vyriausybė priėmė įstatymą, kurs skelbia, kad toks atskyrimas šios biednuomenės yra panaikinamas. Neliečiamieji dabar skaitomi lygiais su kitais. Bet įstatymai yra vienas dalykas, o gyvenimas kitas. Aukštesnių kastų žmonės nenori maišytis su jais ir vengia, kiek galima. Net ir patys neliečiamieji linkę laikytis nuošaliai nuo kitų. Jie mano, kad tokia dievo valia.

Bet Indijoje yra ne dvi kastos, o daugybė. Priskaitoma, kad Indijoje hindai susiskirstę net į 3,000 kastų ir subkastų. Specialus Londono Observerio korespondentas Philip Deane rašo iš Delhi pažymėdamas, kad toks susiskirstymas kastomis yra didžiausia kliūtis pravedimui reformų, kurios taip reikalingos Indijoje.

Tos kastos stengiasi kaip galint laikytis nuošaliai viena kitos. Jų nariai nesveda su kitų kastų nariais. Net žemesnių kastų nariai vengia aukštesnių kastų žmonių vedybų reikale. Jos kiek tai užsidariusios savo ribo-

se. Indijoje, pagal hindu tikėjimą, labai griežtai laikomasi šeimyninių saitų. Visi šeimos nariai savo uždariusius deda krūvon. Iš šeimos narių reikalaujama, kad jie užsiimtų tik tokia profesija, kokia šeima laikėsi visą laiką. Girdi, jeigu sulaužysi tradicijas, kastos reguliacijas, tau bus daug sunkiau aname gyvenime, tai yra po mirtiniame.

Ši sistema labai kankina moteris. Moteris neturi teisės paveldėti bent ką iš savo tėvų. Našlės neturi teisės apsigyventi. Ypatingai tas griežtai vykdoma turtingesnių kastų. Šių taisyklių tikslas išvengti dalybos, šeimos nubiedninimo dalybų keliu. Indijos moterys skaitomos beveik vergėmis. Jų padėtis beveik blogiausia visame pasaulyje.

Subkastų nariai ne tik kad negali maišytis su kitomis vedybų keliu, bet ir valgyti kitų kastų rateliuose. Hindai tiki, kad kiekvieno kasta yra geresnė už kito, nors ji prisiskaito prie žemesnių. To pasekoje, net neliečiamųjų kasta, susidedanti iš 70-

000,000, dalinasi į subkastas, kurių tarpe yra nemažas nusistatymas vienos prieš kitą.

Deane aiškina, kad toks hindu pasidalinimas yra pasekmė svetimų valdymo ir tikėjimo. Per 800 metų indėnai neturėjo žemiškos valdžios. Jie valdėsi tikta religiniais. Kita, svetimieji piro kitą tikėjimą. Už tai hindai įvedė griežtas reguliacijas apsaugojimui savo tikėjimo.

Svetimi valdonai prisidėjo prie kastų nesantaikos. Kastų kolektoriai, kad išvengus žmonių bendro pasipriešinimo, vienas kastas mažiau lupu, tad jos darėsi prielankesnės. Prieš jas snairavo tos, kurios buvo daugiau plėšiamos ir išnaudojamos.

Toks Indijos žmonių susiskirstymas kastomis, užsidarymas šeimynoje, varžymas keisti profesiją, labai kenkia šalies progresui. O šalis turi išėiti į platesnius kelius. Ji turi gerinti agrikultūrą, plėsti industriją.

Žinoma, žmonės keičiasi po truputį. Seni prietariai silpnėja. Bet ims laiko, kol Indija išsijudins.

Joan Fairfax, CBC dainininkė, kuri vaidina radio programoj "On Stage" kartu su Denny Vaughan.

kalavimais, rugsėjo 7 dieną išėjo į streiką 600 angliakasių, MWU vadovybėje. Streikas palietė 8 kasyklas, operuojamas Saskatchewan Coal Operators Asociacijos.

Kompanijos griebėsi teroro. Joms talkon stojo provincialė valdžia. Buvo vežami skebai, bet pikietai nepraleido. Valdžia paskelbė, kad streikas nelegalus.

Rugsėjo 27 buvo susauktas mitingas Bienfaite. Kalbėjo Annie Buller. Mairiariai atėjo su savo šeimynomis. Šiame mitinge buvo nutarta surengti demonstraciją iš Bienfaite į Estevaną. Tas ir buvo vykdoma ant radienį, rugsėjo 29.

Susirikiaavo angliakasiai su šeimomis ir simpatikais ir traukė į Estevaną tvarkingoje rikiuotėje. Bet prieš Estevaną juos pasitiko policija. Ji puolė vadus, o paskui ėmė šaudyti. Trys angliakasiai buvo nušauti, o apie (Pabaiga ant 12 pusl.)

Atmintinos Sukaktuvės

Rugsėjo pradžioje sukanka 50 metų, kaip įsikūrė prerijų provincijos — Alberta ir Saskatchewan. Tik įsivaizduokite, vos 50 metų, kaip tos dvi provincijos įsikūrė. Tačiau parodo, kaip jaunas mūsų priimtasis kraštas.

Tą patį rugsėjo mėnesį pripuola ir kitos svarbios sukaktuvės. Tai 24 metai, kaip Estevane buvo nužudyti trys angliakasiai. Šios sukaktuvės svarbios visiems, bet mums ypatingai, nes tose kovose žuvo ir mūsų tautietis Petras Morkūnas.

Štai trumpa istorija to įvykio:

Angliakasiai apie Estevaną ir Bienfaite, Saskatchewanos provincijoje, dirbo tiesiog vergiškosiose sąlygose. Jie dirbo po 10 ir 14 valandų į dieną, gaudami tikta po 25 centus už toną iškastos anglies. Tik įsivaizduokite, angliakasis turėjo iškasti toną anglies už 25 centus. Kiek tonų jam reikėjo išlupti, jei padaryti pragyvenimą, ypač turint šeimyną?

Ne vien uždarius buvo blogas. Kompanijos nepaisė angliakasių sveikatos, net laužydamos provincialius įstatymus. Dažnai angliakasiai dirbo iki kelių vandenyje. Kompanijos sukčiaudavo sveriant anglį. Pasitaikydavo, kad angliakasis, gavęs algos lapelį, rado pranešimą, kiek jis skolingas kompanijai.

Tais laikais buvo blogos sąlygos visur, bet tur būt blogesnių sąlygų darbe nie-

kur nebuvo. Taip pat buvo blogos ir gyvenimo sąlygos.

Dauguma angliakasių su šeimomis gyveno kasykloms priklausančiose lušnose. Taigi, angliakasiai buvo kompanijos rankose visapusiai. Taip, kaip ir vergai. Buvo sunku net pasijudinti. Visame kame priklausė nuo kompanijos. Prekės krautuvėse buvo brangios. Jokio socialio ar kultūrinio veikimo.

Angliakasiai pradėjo organizuotis į uniją, kad vieningomis pastangomis pagerinti savo būvį. Samdytojai stojo mirtinon kovon prieš uniją.

Tikėdamiesi priversti kompanijas skaitytis su jų rei-

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
307 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgų. Turima Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Naują ar Seną Tinkavimą Atlieka
Tinkuotojas
(STASSEN)
Darbą atliekame sąžiningai, gerai ir pigiai.
Apkainavimas veltui.
Kreiptis Tel. RO. 2-6055 Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė
Modern Dairy
847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LO. 1429
Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.
Savininkai: A. A. Kukta

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kuktų krautuvėje, 347 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.
arba P. Bepirsty Bityne:
R. R. 2, Utopia, Ont.

LIETUVIS PLUMBERIS
(J. Lisauskas)
Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

karto jis sujuda, skersom žvilgteri į Elena ir patraukia vadžias:

— Niū-o...

Arklys keletą žingsnių pabėga smulkia riste, bet greitai ir vėl, panarinęs galvą, pereina į tingią žinginę. Rogės krypuoja į šalis, slidinėja giliai išmuštose provėzose. Kelias sunkus, aukštai supustytas, ir lignonis s "moskvičius" jau kuris laikas nebegali juo pravažiuoti.

— Tai ką, ir vėl pasigedom mūsų keturkojės mašinos, a? — mėgsta pajuokauti gydytojas Petrusis tais atvejais, kai, negalint išvažiuoti automobiliu, tenka kinkytį į roges larklį. — Šita vis dėlto patikimiausia, a? Visokiausiais keliais išbandyta!

O žiema šiemet ilga ir sunki, kokių reta. Nuo sausio kai suspaudė šalčiai, tai ir nebeatleidžia. Sniego versta priversta. Kiek tik apima akys — boluoja neapripiama lyguma. Kolūkių trobesiai skęsta už aukštai supustytų pusnių, vos bekyšo jų balti stogai.

Soduose — jaunų obelaičių tik viršūnėlės matyti, ir žmonės skundžiasi, kad nuo kiškių šiemet tiesiog negalima atsiginti. Kurapkos, ir tos traukia būreliais arčiau prie sodybų, ieškodamos sau maisto.

Užtat slidininkams — tikras smagumas ir palaima! Taip ir nardo jie po pusnis. Žemės ūkio mokykla varžosi dėl pirmenybių su vidurine. Neiškentė ir sesuo Pranutė — prikalbėjo ji ir Elena įsitaisyti, slides. Ir dabar, sugriebusios laisvą valandę-

le, pasileidžia jos per laukus, per žiburiuojančią lygumą, per purius vėputinius prienuožulniųjų Raguvėlės pakrančių!

Bet štai vakar į pavakarę atslinko iš kažkur žvarbi ūkana, atrodė, kad jau linksa į atodrėkį. Bet vėl spustelėjo speigas: rytą saulė patekėjo blyški ir šalta, prisidengusi balzganio ūko šydu. Dangaus pakraščiuose iškylo dunkną tolumoje debesys, tarsi snieguoti kalnynai... Ir viskas aplinkui — ir medžiai, ir krūmokšniai, ir tvoros — pasiūrpo aštriais šerkšno spygliais...

Elena jau užsūpo šilitinėjancios po provėžas rogės. Jos tik galva išlindusi iš gauruotos kailinių apikaklės, kuri nuo kvėpavimo taip pat jau apsidengė šerkšnu. Apšerkšnojo ir išsidrėkė iš po skaros plaukai ir net ilgos jos blakstienos, kurios, atrodė, lyg būtų prazilusios. Šerkšnu apsidengė ir garuoją arklio šonai.

Elena iškiša iš pastatytos kailinių apikaklės galvą ir apsidairo: sustirę pakelės kūlynėliai ir reti alksnynai atrodo pasidabinę lengviausiais neriniais. Pūstelėja vėjelis — ir nuo jų byra smulkios šerkšno dulkės, panašios į boro rūgšties kristalus. Nauji, dar šį rudenį pastatyti, telefono stulpai žvilg tartum pasidabruoti ir gaudžia, gaudžia...

Saulė jau nusileido. Vakaruose paraudęs dangus pranašauja rytdienai žvarbų vėją. Skubiai tirštėja žiemės sutema. Tolimą snieguotą palaukę jau klosto mėls-

gani šešėliai.

Elena grįžta iš Kuktiškio MTS. Ten dabar pats mašinos remonto įkarštis. Vyras dirba išsijuose, skubėdami, dažnai užmiršdami atsargumą. Dabar kaip tik reikia juos įspėti, pažiūrėti, ar jie laikosi darbo apsaugos taisyklių, ar nerizikuoja savo sveikata ir net gyvybe. Laiku neatkreipsi dėmesio, žiūrėk, ko gero, ir atsitiks vėl kokia nelaimė.

Grįžus Elena iš Pavėžupio, visas sanitarinio-profilaktinio darbo organizavimas susitelkė į jos rankas. Šioje srityje ji dabar turi daugiau žinių ir, svarbiausia, daugiau pasitikėjimo savimi. Ji išmoko griežtai reikalauti, kad visi jos nurodymai būtų vykdomi, išmoko pradėti darbą pabaigti — ir tai teikia jau nemaža pasitenkinimo.

Direktorius Bužas po atmintino stoties darbo apsvartymo partijos rajono komiteto posėdyje pasidarė žymiai sukalbamesnis. Jis dabar jau skaitosi ir su "įkyria jaunąja gydytoja", kaip jis anksčiau vadino Elena. Dabar jis ne tik išklauso jos reikalavimų ir žada juos "priimti dėmesin", bet ir iš tiesų stengiasi juos įvykdyti. Elena pasakojo, kad direktorius dabar kartas nuo karto, žiūrėk, ima ir prieina prie kabančios kampe vaistinėlės, atidaro ją ir pažiūri, ar joje yra viskas, kas reikalinga. Kai kada patikrina ir praustuvus — ar ne tušti, ar veikia. — "Neprižiūrėsi, — atvyks jaunoji gydytoja, ir vėl svilink prieš ją akis!" — tarsi teisindamasis dėl tokio savo uolumo, burbtelį žiūrėdama į jį su nusistebėjimu šviesiaplau-

kei sąskaitininkei.

Nesenai sutikęs Elena Šilgaliuose gatvėje, jis jau iš tolo kilstelėjo prie kepurės ranka, o paskui priėjo artyn ir pats paklausė:

— Kada gi vėl pas mus, drauge gydytoja? Manio vyras jau laukia to jūsų, kaip ano... to paskaitų ciklo, kur žadėjote...

Elenai buvo džiugu, kad pavyko, pagaliau, sutirpdyti tą nepasitikėjimo ledą, kurį pradžioje ji rado Kuktiškio MTS.

Štai, kad ir šiandien! Kaip gyvai ir įdomiai praėjo jos pašnekesys su mechanizatoriais. Ir kokie jie pasidarė jai dabar savi, lyg seni geri pažįstami!

Miegūstas senojo Indriūno niukšėjimas valandėlei nutraukia Elenos mintis. Rogės cypia, trindamosios į apledėjusią provėžų pluta, gūdziai groja telefono stulpai. Elena, iškišusi galvą iš kailinių apikaklės, kurį laiką dairosi tuščioje, sutemusioje palaukėje. Staiga išniręs iš tamsos krūmokšnis, pasišaušęs šerkšno spurgais, jai pasirodo lyg keista, fantastiška būtybė. Šaltis stiprėja ir lediniu kvapu kerpa veidą. Elena įlenda dar giliau į apikaklės gaurus, susikiša rankas į didžiules rankoves ir vėl įsigilina į savo mintis.

Ji galvoja apie lignonis chirurginį skyrių, kuris reikalauja iš jos didelio jėgų i-

tempimo. Prasidėjusi priestato statyba atėmė iš direktorės Merkienės beveik visą jos laiką. Atsirado tiek naujo darbo, tiek visokios gaisiaties ir rūpesčių, jog vadovavimą skyriui direktorė beveik perleido Elena. Nebeturėdama pakankamai laiko pasiruošti visoms operacijoms, dalį jų ji dabar dažnai taip pat paveda Elena.

Elena puikiai supranta, kad Merkienei nelengva atsakyti nuo mėgstamo gydomojo darbo, ir kad, perleisdama Elena skyrių, direktorė plėšė atplėšia jį nuo savo širdies. Tai dar labiau verčia Elena stengtis. "Aš negaliu jos apvilti, — galvoja Elena, — tegu ji būna visai rami dėl mūsų skyriaus"... Juo arčiau paskutiniu metu Elena pažįsta Merkiene, tuo didesnę jaučia jai pagarbą ir tuo labiau prisiriša prie jos.

Kartą, lydima Elenos po darbo namo, Merkiene pakėlė į ją savo šviesias akis ir nusišypsojo:

— Matote, daktare, — pratarė ji lyg juokaudama, — be jūsų aš visai būčiau prapuolusi... O jūs jau nebenorėjote grįžti pas mus!

Tai buvo vienintelis kartas, kai Merkiene užsiminė Elena apie sumanymą likti Pavėžupyje.

(Bus daugiau)

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W.

Toronto

Mos Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietas, Skraistės ir Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
 - Parduodam Gatavus,
 - Taisom, Perdirbam,
 - Pakelčiam Fasoną
- Darbas Garantotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas WALnut 1-8971

M. W. Kollermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1292
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MIDway 9868

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akntun.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3954

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erdvi Koplyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. ROgers 7-5241

TORONTO

Elora Flower Shop

396 College St.

WA. 1-5459

WA. 1-4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 4 dieną, 2 val. po pietų, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Kviečiame visus narius ir nares dalyvauti.

Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks aštundienį, rugsėjo mėn. 6-ta dieną, 7.30 val. vakaro, 160 Claremont St.

Malonai kviečiame Draugijos narius ir nares dalyvauti susirinkime.

Kuopos Valdyba

Taikos Šalininkų Piknikas šį Sekmadienį

TORONTO. — Sekmadienį, rugsėjo (September) 4 d. Camp Tarmola (Finų kempėje), tarp Westono ir Woodbridge, įvyks taikos šalininkų metinis piknikas. Tai vienas iš svarbiausių ir įdomiausių parengimų, kuriame turėtų dalyvauti visi taikos šalininkai; visi, kuriems rū-

pi gyvenimas ir taika.

Piknike kalbės Dr. Endicott, kuris yra tik ką sugrįžęs iš Europos.

Pasižymėjęs Amerikos baladų dainininkas Leon Bibb dalyvaus pikniko programoje. Taipgi bus daug įvairių kitų programos punktų susidedančių iš šokių, dainų ir kita.

Piknike bus išleidžiami trys vertingi laimėjimai: rekorderis, televizijos setas ir elektrinis moderniškas šaldytuvas. Proga laimėti juos turės visi tie, kurie įsigys bilietėlius aukodami taikos gynimui po 25 centus ar daugiau.

Daugiausia pasidarbavusieji taikos gynimui parašų rinkime bus atžymėti ir atitinkamai pagerbti.

Visus kviečiame dalyvauti šiame piknike. Paremkime taikos gynėjų svarbią veiklą.

Į pikniką galima nuvažiuoti automobiliais, reguliariai kursuojančiais autobusais ir specialiai į pikniką autobusas išeis nuo 300 Bathurst St. 1 val. p. p.

Taikos Komitetas

Toronto Bėdos Ir Vargeliai

TORONTO. — Išrodo, kad juo didesnis miestas, tuo sunkiau jį tvarkyti, tuo lengviau visokiems negerumams vystytis. Kurie čia gyvename ilgesnį laiką, aiškiai matome, kad sykių su miesto augimu auga ir jo bėdos ir vargai.

Dideliame mieste yra daug didelių reikalų. Aišku, ryšium su tuo yra daug raketų, užkulisinio biznio, Neseniai buvo susektas didelis biznis narkotikais. Pasulimus asmenis rasta narkotikų už visą \$1,000,000. Eina didelis raketas ryšium su arklių lenktynėmis. Yra ir kitų užkulisinių užsiėmimų.

Šiomis dienomis pasklido gandai, kad viena kompanija ar privatūs asmenys norėjo papirkti Scarborough tarybos narius. Keturiems asmenims buvo pasiūsti čekiai po \$500.00. Kyla reikalavimai, kad būtų užvestas tyrinėjimas, kad išaiškintus, kas per biznis tokius didelius kyšius kaišioja. Čia, žinoma, galima dasiprotėti, kad reikalas rišasi su žemėmis ir statyba. Spekuliantai tikisi paveikti tarybos narius, kad jie nedarytų skerspinių spekuliantams lengvai pasipelninti, daugiau pinigų iščiulpti iš visuomenės.

Kiek anksčiau spaudoje pasirodė žinios, būk North York priemiestyje užtiktas namas, kur eina didelės orgijos naktimis. Kas keisčiausia, kad jose dalyvauja namažai policininkų. Ten vėl reikalaujama tyrinėjimo.

Miesto tėvai nori naujų rūmų valdybai. Bet jų pastatymas kainuotų apie \$20,000,000. Šią sumą, be abejonės, turės sumokėti namų savininkai ir biznieriai. Vieni tarybos nariai reikalauja, kad statyti, kiti priešinasi, reikalauja, kad būtų leista ant balsavimo. Debatai tokie buvo karšti, kad spaudoje buvo palyginti tarybos nariai su beprotnamio įnamiais. Susirinkimas taip įkauto, kad pusė narių išmaršavo lauk.

Esant dideliems karščiams, neužtenka vandens, ypač priemiesčiuose. Žmonės turi daug nuostolių, nes išdžiūsta pievelės, gėlės ir daržovės.

Tai tik keletas iš daugybės bėdų.

Torontietis

Kiek Reikia Turėti Pajamų Šeimai iš Keturių Asmenų

Ginčai tarp Westinghouse darbininkų ir kompanijos dėl pakėlimo algų 8 centais į valandą iškėlė viršun klausimą, ar kompanija iš tikrųjų moka tiek, kiek reikia darbininko šeimynai dėl žmoniško pragyvenimo. Ir štai kas pasirodė.

Pagal Jungtinių Valstijų Biurą of Labor Statistics, šeima su dviem vaikais reikia turėti pajamų per metus \$4,643 arba \$89.29 į savaitę. Šeima iš keturių (žmona ir vyras ir du mokyklinio amžiaus vaikai), gauda-

ma tokias pajamas (prieš atskaitymą taksų), dar nemaitytų prabangos. Ji negalėtų turėti televizijos, gramafono, telefono, negalėtų išvykti iš namų atostogoms. Bet ji galėtų turėti tosterį (kurio turėtų užtekti 25 metams), radijo, šaldytuvą (fridžį), pečių ir dulkių siurbį. Šeima galėtų pirkti 1 knygą per metus, eiti vieną sykį į tris savaites į teatrą, vyras galėtų išgerti 1 stiklą alaus į savaitę.

Pagal dabartines Westinghouse darbininkų algas, jiems trūksta \$11 į savaitę. Jeigu pridėtų po 8 centus, tai ir tuomet dar trūktų \$8 į savaitę.

Taip tai dalykai stovi pagal valdiškus davinius.

Darbininkas

ATMINTINOS SUKAKTUVĖS

(Atkelta nuo 9 pusip.) 50 sužeista. Buvo panaudoti kulkosvaidžiai. Jų tarpe buvo ir vienas lietuvis angliakasy — Petras Morkūnas.

Estevano - Bienfaito angliakasių kovos nuaidėjo per visą Kanadą. Žudikai buvo pasmerkti.

Šios sukaktuvės yra priminimas, kokiais keliais turėjo eiti Kanados darbininkai, kol jie išsikovojo teises organizuotis į unijas, demonstruoti gatvėmis ir turėti susirinkimus salėse.

S. J.

Kur Praleisti Savo Atostogas?

Prieinamiausia ir patogiausia vieta, tai prie Simcoe ežero. Šiltas vanduo maudynėms, daugybė įvairių žuvų, prielankus patarnavimas.

Platesnėms žinioms kreipkitės šiuo adresu: J. Linarta, 376 Crawford St., Toronto. Telefonas: LL 5990.

Už Elektra Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

Nereikia įmokėti
iš kalno

Daug šilto vandens su

Inglis

Elektriniu vandens
šildytuvu

10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

OL 4253

Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių
automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušėnienė

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584. Telefonas - Res. EM. 6-1743

Tel. OL. 6381

Res. OL. 9106

JOINT REALTY LTD.

Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes, mėšines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotuves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius; apdraudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:

JOHN KAMICHAITIS

899 BLOOR ST. WEST

TORONTO

TAYLOR'S REGENT

SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: OL. 1977

(Dabrovolskių Žentas)